

KRISLAI

Pittsburgho Apielinkė.
Baltimoriečiai.
Proletmeno Suvažiavimas.
Spėkų Suglaudimas.
Darbininkų Spėkos Auga.
Rašo P. V. Ž.

Pirmas Lietuvių Darbi-
ninkų Dienraštis
Išleina Kasdien Apart
Nedėldienį

L A I S V Ė

LITHUANIAN DAILY

Darbininkai Visų Šalių
Vienytės! Jūs nieko
Nepralaimėsite, tik Re-
tėžius, o Laimėsite
Pasaulį!

No. 61 Telephone Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Panedėlis, Kovo (March) 12 d., 1928 Pavienio Numerio Kaina 4c. Metai XVIII, Dienraščio X

Pittsburgho apielinkės lie-
tuvių draugijos turėjo kon-
ferenciją vasario 26 d., Mc-
Kees Rocks, Pa., kur tapo
suorganizuotas Lietuvių Ko-
mitetas Šelpimui Angliaka-
sių.

Darbas atliktas didelis ir
komitetas turėtų skubiai pa-
skelbti atsisaukimą ir visus
konferencijos tarimus, nes
mainieriams reikalinga grei-
ta parama.

Baltimore, Md., yra nema-
ža lietuvių kolonija, bet
darbininkiškas veikimas ap-
leistas. Vietiniai darbuoto-
jai laukia, kad atsirastų
žmogus, kuris išjudintų tą
nelaimingą koloniją.

Ten yra nemažai gerų
prasilavinusių draugų, ku-
rie galėtų subudavoti stiprų
veikimą, tik reikėtų suglau-
sti ir sukoncentruoti tam
darbui spėkas. Dirva veiki-
mui plati.

Proletmeno Sąjunga žy-
miai pažengė pirmyn. Iy-
kęs suvažiavimas kovo 7 d.
parodė, kad proletarinis me-
nas kristalizuoja. Šiame
suvažiavime jau nereikėjo
rūpintis klausimais ar dailę pa-
tyvėška. Tas jau pamiršta.
O tai yra nemažas žingsnis
pirmyn.

Iki šiol ne visur vienetai
gerai kooperavo su Centro
Biuru, bet nuo šio suvaži-
avimo reikia tikėtis, kad da-
lėkai pagerės, nes delegatai
šaltai diskutavo visas klū-
tis ir pasiryžo taisyti.

Smagu pažymėti, kad Ant-
ro Apskricio delegatas D. J.
Gribavičius baigiantis suva-
žiavimui pareiškė, kad jis
sugrįžęs dėš pastangas,
idant pataisius santykius su
Biuru.

Jei atskiri vienetai ir ap-
skriciai daugiau rems Biurą
finansais, ir vietoj ką lei-
džia atskirai kūrinius, pa-
siųs tuos pinigus Centran,
Biuras daugiau galės išleisti
įvairių kūrinių.

Darbininkų judėjime yra
svarbiu uždaviniu, tai spēkų
suglaudimas. Iykyje Brook-
lyne suvažiavimai, priešfa-
šistinis, ALDDL., LSDA. ir
ALPMS., įrodo, kur koloni-
jose veikėjai sutartinai vei-
kia, ten pasekmės geros.

Yra ir tokių kolonijų, kur
daug energijos suiekvojama
savitarpiniams lermukams,
o permažai kreipiama do-
mės į visuomeninį veikimą.
Nartais tokie mažmožiai
daug pakenkia visam judėji-
mui.

Paėmus visas progresyves
organizacijas, reikia pasak-
kyti, kad darbininkų judėji-
mas žymiai pakilo.

Jei tie visi Brooklyn su-
važiavimų delegatai sugrįžę
į kolonijas nors pusę tarimų
pasistengs pravesti gyven-
man kolonijose, veikimas
žymiai sustiprės ir sekanti
suvažiavimai daug bus
skaitlingesni.

Pažvelgus į praities su-
važiavimus ir į šiandieni-
nius, matosi didelis skirtu-
mas. Dar 10-15 metų at-
gal retai kuris vyras galėjo
susirinkime mintį išreikšti.
O motery tarpe buvo dar
prasčiau.

Šiandien jau ne tik kad
vyrų rimčiau veda susirin-
kimus, bet ir moterys neat-

Laivas Susikūlė į Uolą Netoli Bostono; Di- delė Audra Kenkė Gelbėti 263 Žmones

BOSTON.— Iš Bostono į
New Yorką plaukiantis lai-
vas Robert E. Lee penkta-
dienį 8 val. vakare, susikū-
lė į uolą prie Manomet
Point, netoli Bostono, be-
veik už mylios nuo krašto.
Ant jūrų siaučianti 70 my-
lių į valandą audra trukdė
gelbėjimą 150 pasažierių ir
113 laivo darbininkų.

Dedamos pastangos žmo-
nes išgelbėti, bet labai sun-
ku. Kadangi laivas randa-
si netoli krašto, tai negali-
ma dasigauti prie jo dides-
niais laivais. Bandoma ma-
žesniais laiveliais žmones
gelbėti.

Nors laivas labai pramuš-
tas, tačiau, sakoma, jam
negrėšia greitas pavojus,
nes jis apsistojęs ant uolų.

Lietuvoje Išikūrė Bajorų Draugija

"Lietuvos Aido" (Nr. 15)
pranešimu, Lietuvoj išikūrė
bajorų draugija. Ją ikūrė
keli kunigaikščiai ir bajorai,
jų tarpe kunigaikštė
Zofija Klementina-Jasaitienė,
kunigaikštis Gediminas
Beržanskis Klausutis, Do-
nata Malinauskas ir kiti.
Tos draugijos įstatai dar
nepaskelbti.

Nėra abejonės, kad fašis-
tinė valdžia rems šią drau-
giją.

Jaunieji Pensylvanijos Dar- bininkai Šaukia Konferenciją

PITTSBURGH, Pa.— Su-
manymu įvairių darbo uni-
jų, jaunuolių klubų ir or-
ganizacijų, šaukiama jaunų
darbininkų konferencija
Pittsburghe, kovo 18 d., 2
val. po pietų, Walton Hall,
220 Stanwix St. Visos uni-
jos, darbininkiškos organi-
zacijos ir jaunuolių klubai
kviečiami pasiūsti savo at-
stovus į šią konferenciją,
idant ji būtų pasekminga.

Svarbiausias klausimas
jaunuoliams darbininkams,
kuris bus svarstomas kon-
ferencijoje, tai mainierių
streikas Pensylvanijoje ir
Ohio. Prie to bus apkalba-
mi ir kiti svarbūs klausimai.

MAŽEJA KORKŲ REIKA- LAVIMAS

MADRID, Ispanija.— Ma-
žėjant reikalavimui korkų,
nukentčia Ispanijos korkų
(kamščių) pramonė. Ispani-
ja pagamina du trečdalius
korkų visam pasauliui.

Londonas.— Anglijos val-
džia planuoja išleisti į me-
tus tarp \$800,000 ir \$900-
000 slaptosios policijos rei-
kalams. Aprokuojama, kad
nuo pasaulinio karo Angli-
ja tam tikslui išleido nema-
žiau \$8,000,000.

Moterys judėjimas yra ga-
na svarbus ir reikia dėt
pastangas, kad jas dar la-
biau įtrauktų veikimam.
Moterys gali daug veikti
streikuose, apšvietos sklei-
dimė ir anklėjime jaunimo
darbininkiškoje dvasioje.

Priešvestuvinė Tragedija

Tai Bent Alutis!

PUSALOTAS.— Vasario
mėn. 11 d. Jankų kaimo
pil. S. rengė dukteries Nas-
tazijos vestuves. Pradėjo
daryti alų, užraugė pirmuti-
nę (bačką) statinę "zadot-
ko".

Viskas gerai eina. Jaunoji
ruošiasi, taisto kraiti, alutis
rūgsta, kunkuliuoja kama-
roje.

Kažko jaunajai prireikė
eiti į kamara. Bet vos tik ji
įėjo į kamara — pasigirdo
sprogimas, šauksmas. Subė-
gę namiškiai atrado jauną-
ją gulintą ant grindų,
kraujuose paplūdusią. Stati-
nė sudraskyta, lubos išvers-
tos, lentyna numesta. Tuoj-
jaus buvo parvežtas iš Pu-
šaloto gydytojas, kuris kon-
statavo didelį smagunų su-
trenkimą; žaizda kairiame
smilkiny, kuri užsiūta.

Ligonė visą laiką gulėjo
be sąmonės ir vargu pasitai-
sys. O už trijų dienų turė-
tų būti vestuvės. Ant ryto-
jaus atvažiavęs jaunasis
parsivežti kraičio, rado savo
sužiedotinę be žado ir sąmo-
nės.

Kviečia Turkiją į Nusiginkla- vimo Konferenciją

GENEVA.— Tautų Ly-
gos Taryba, patariant So-
vietų Sąjungai, nutarė pa-
siūsti Turkijai pakvietimą
dalyvauti Lygos prirengia-
moj nusiginklavimo konfe-
rencijoje, kuri čia prasidės
sekantį ketvirtadienį.

SUEMĖ

Vasario 11 d. vakare Ša-
kių polit. policijos valdinin-
kas padarė krata ir areštą
Sintautų valsč. Tarybos
nari B. Suopį ir išvėrė į Ša-
kius. Vasario 12 d. iš Ša-
kių išvežė jį Naumiestin.

Suopis buvo pasyvus so-
cialdemokratų kuopos ir
"Kultūros" būrelio narys.
Suėmimo priežastys, kol kas
nežinomos.

30 UŽGRIUTA MAINOSE.

MEXICO CITY.— Čia
gauta pranešimas, kad 30
mainierių užgriūta viename
Aurora mainos tunelių, ne-
toli Texiutlan, Puebla vals-
tijoje.

Londonas.— Aprokuoja-
ma, kad viso sekantiems
metams Anglija praleis apie
\$286,500,000 laivynui.

Mainieriai, išdirbę kasyklose nuo 15 iki 20 metų,
sukrovė milijonus dolerių kasyklų savininkams, neturi-
nei patogesnių drabužių skalbimo įtaisų. Ką jų moter-
ys gali parodyti, kaip "pagerinimus" savo namuose,
tai senoviška drabužių skalbimo lentą ir kubilą. Ka-
dangi daug mainierių išmėtyta iš stubų, tai moterys
priverstos plauti drabužius lauke ant šakio.

Šaukia Mainierius į Ko- vą prieš Kontraktinę Sistemą

WILKES-BARRE, Pa.—
Ketvirtadienį Unijos Gelbė-
jimo Komitetas, apimantis
tris kietos anglies mainierių
distriktus, vėl išleido savo
pareiškimą, po kuriuo pasi-
rašo Stanley Dziengielew-
ski, pirmininkas, ir George
Papeun, sekretorius. Šis ko-
mitetas atsisaukia į mainie-
rius, ragindamas kovoti iki
galo prieš kontraktinę sis-
temą, už prašalinimą Lewis-
Cappellini mašinos ir už su-
šaukimą specialės distrikto
konvencijos.

Chicagoj Daktaras Nuteistas Nužudymui Elektros Kėdėje

CHICAGO.— Čia krimi-
naliai teisme tapo atmes-
tas daktaro Amante Ron-
getti prašymas naujo tei-
smo, ir nužudymo laikas ta-
po paskirtas balandžio 13 d.
Daktaras Rongetti tapo
nuteistas mirčiai už pada-
rinimą nelegalios operaci-
jos 19 metų amžiaus mergi-
nai. Mergina ir jos kūdi-
kis numirė po operacijos.

Mainierių Domei

"Laisvėje" vėl atnauji-
name Mainierių Skyrių.
Dabartiniu laiku mainie-
rių judėjimas yra labai
svarbus. Mainierių kova
išjudino visą šalį. Ne tik
patiems mainieriams, bet
ir šiaip darbininkams
svarbu plačiau susipažinti
su mainierių padėtim, su
jų kova ir tt.

Įvesdami šį skyrių, mes
raginame visus lietuvius
mainierius ateiti mums į
pagalbą: rašyti į skyrių
straipsnelius, trumpas ži-
nutes ir korespondencijas.
Tas skyrius bus ant tiek
geras, ant kiek jūs, drau-
gai mainieriai, prie jo pri-
sidėsite. Juo iūs daugiau
suteiksime medžiagos, juo
jis bus idomesnis. Todel
nieko nelaukdami tuojaus
pradėkite rašinėti iš ko-
vos lauko. Stengkitės ra-
šyti trumpai ir aiškiai.
Raginkite rašyti savo
draugus.

STREIKUOJA STIKLO DARBININKAI

BUTLER, PA.— Sustrei-
kavo penki šimtai stiklo
darbininkų, kurie dirba
Standard Plate Glass kom-
panijoje. Sustreikavo del-
to, kad kompanija pradėjo
laužyti sutartį ir nukapoti
algas.

South Kingston, R. I.—
Čia tekstilės darbininkai,
dirbanti M.T. Stevens kom-
panijos dirbtuvėse, laimėjo
streiką.

MELLONO AGENTAI IŠDUODA PLANUS DRASKYMIUI MAINIERIŲ UNIJS

Mainierių Advokatas Nurodo, kad Bažnyčios yra Susitaru-
sios su Kasyklų Kompanijomis prieš Streikierius

WASHINGTON.— Klau-
sinėjant senato komitetui,
kuris tyrinėja padėtį mink-
tos anglies kasyklose, W. G.
Warden, Pittsburgh Coal
kompanijos direktorių tarybos
pirmininkas liūdijo penkta-
dienį, kad vienbalsiai tarybos
direktoriai nutarė 1925 metais
laužyt Jacksonville sutartį,
padarytą su mainierių unija.
Kompanijos advokatas patarė,
kad kompanija turi legališkas
teises panaikinti sutartį.
Tą patį pasakė ir E. S. Les-
her, kompanijos vice preziden-
tas.

Iždo ministeris Mellon
yra valdonas Pittsburgh
Coal kompanijos.
Sako, Bažnyčios Gelbsti Ka-
syklų Kompanijoms
Oliver K. Eaton, mainie-
rių unijos advokatas, sena-

to komitetui įrodinėjo, kad
Federalė Taryba Kristaus
Bažnyčių Amerikoje remia
kasyklų kompanijas ir kad
ta taryba prirėngė raportą
pateisinimui kasyklų savi-
ninkų jų žiauriame pasiel-
gime su mainieriais Penn-
sylvanijoje. Eaton, parodęs
National Coal Association
išleistą biuletiną, pareiškė:
"Aš darau tiesioginį ap-
kaltinimą, parentą čia su-
teiktomis informacijomis,
kad yra padarytas suokal-
bis tarp Federalės Tarybos
Kristaus Bažnyčių Ameri-
koje ir kasyklų kompanijų."

Tame darbdavių biuletine
nurodoma, kad ta bažnyčių
taryba suteikia geras ži-
nias apie padėtį minktos
anglies pramonėje vakari-
nėje dalyje Pensylvanijos.
Išgiria kasyklų kompanijas.

M. Biržiška, Fašistų Didelės Moterų Demon- Agentas, Stoja už Su- stracijos Sovietų sitarimą su Pilsudkiu Sajungoje

Iš "Lietuvos Žinių" (Nr.
44) aprašymo prof. M. Bir-
žiškos paskaitos apie kelio-
nės išpučius Lenkijoje, Ka-
rininkų Ramovėj, vasario

"Vasarioje buvo susitikes
su Lenkijos diplomatais ir
visuomenės veikėjais. Jų
(visuomenės veikėjų) nuo-
monė mažai kuo skyriasi
nuo diplomatų. Lenkijoje
dabar yra mada vadintis
lietuviu. Mat, šiandien
maršalas Pilsudskis viešai
skelbiasi esąs lietuvis, ir į
lenkus žiūri su panieka...
Kas liečia lenkų nuomonę
Vilniaus klausimu, tai visi
Lenkijos veikėjai ir pilie-
čiai pasitiki "Dziadko"
Pilsudskio draša ir gabumu.
Jie sako, kad Pilsudskis,
būdamas lietuviu, šį ginčą
išrišias taip, kad busia pa-
tentinti ir lietuvių ir len-
kai. Bendrai lenkų visuo-
menė tikinti į Pilsudskį,
kuris savo planų niekam nesako.
Pilsudskis Lenkijoje
yra tas mesijus, kuris žada
išvesti tas dvi tautas iš "ne-
laisvės". Koks bus to klau-
simo išrišimas niekas neži-
nās.

"Toliau p. Biržiška buvo
nuvažiavęs į Krokuvą, kur
Univ. rektorius suruošė ar-
batėlę. Iš ten nukeliavęs į
Lvovą, kur gavęs blogą iš-
pučių del persekiojimo ukra-
iniečių. Visose redakcijose
ir pas jų vadus buvo daro-
mos kratos.

"Baigdamas p. Biržiška
pastebėjo, kad negera yra,
jog (Lietuvos) istaigos ir
spauda apie lenkus duoda
tik neigiamas žinias nuty-

lint teigiamas. Reikia ruo-
sti visuomenę, kad viena ki-
tą gerai pažintų, tuomet ir
taikos klausimas nebus bai-
sus."

Iš šių paskutinių žodžių
mums aišku, kokiu tikslu
Lietuvos fašistai buvo pa-
siuntę prof. Biržišką Len-
kijon. Smetona ir Voldemar-
ras, Lenkijos dvarponių sė-
brai, daro visokius planus,
kad pakreipus Lietuvos
liaudį Lenkijos pusėn. Da-
bar sugrįžęs iš Lenkijos po-
nas Biržiška ir ruošia Lie-
tuvos visuomenę vienybei
su fašistine Lenkija.

Laisvė

LITHUANIAN DAILY

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

SUBSCRIPTION RATES:

Per year \$6.00
Foreign countries \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

SVARBIAUSIAIS DIENOS KLAUSIMAIS

Mainierių streikas ir juodveidžiai. Iš Pittsburgho pranešama, kad ten gabenami iš pietinių valstijų juodveidžiai skėbauti. Tai labai svarbus dalykas. Pasirodo, kad kasyklų savininkai puikiai moka panaudoti vienos rasės darbininkus prieš kitos. Ir tai jokia ne naujiena Amerikoje. Didžiajam plieno darbininkų streikui 1919-1920 m. plieno savininkai tūkstančius juodveidžių sugabeno į pramonės centrus lauzymų streiko. Kaip matyt, kasyklų baronai pasimokino nuo plieno karalių.

O kas kaltas, kad juodveidžiai darbininkai paverčiami skėbais? Nereikia pykti ant juodveidžių, kaip rasės. Jie tamsūs, laikomi ne žymioje. Jie baisiai išnaudojami ir nesvietiškai persekiojami pietinėse valstijose. Jie yra aukos sąlygu. O kalto darbo unijos, kurios neveda kovos prieš fas sąlygas Amerikos unijos iki šiol nepajudino nė piršto, kad suorganizuoti neorganizuotus juodveidžius darbininkus po savo vėliava, kad supažindinti juos su abelnais visos darbininkų klasės reikalais ir tt. Nieko jos tame neveikė. Todėl joms dabar reikia skaudžiai ir brangiai užmokėti už tą nedovanotą apsilėidimą.

Mainieriai ir bažnyčia. Suvienytos Mainierių Unijos patarėjas Oliver K. Eaton, lūdydamas prieš senato komisiją, pasakė: "Aš darau tiesioginį kaltinimą, pasiremdamas čionai suteiktomis informacijomis, jog tarpe Amerikos Federalės Kristaus Bažnyčių Tarybos ir anglies savininkų yra padaryta sutartis, kad nuplauti savininkus nuo atsakomybės už dabartinę baisią angliakasių padėtį Pittsburgho apilinkėje."

Tas mums jau senai žinoma. Bažnyčia eina rankon su kasyklų savininkais prieš mainierius. O vienok dar yra mainierių, kurie savo doleriais, kartais atitraukdami nuo savo burnos paskutinį duonos kąsnelį, palaiko kunigus, klebonijas ir ištvirkusias davytkas. Net klauku pamąstyti, kiek to lietuviško bažnytinio parazitų užlaiko mūsų broliai lietuvių mainieriai. Nėra tokių lietuvių mainierių kolonijos, kurioj nesirastų bažnyčios su klebonu ir gspadine. Mainieriai, šluokite laukan tą brudą iš savo tarpo, nes jis padeda anglies baronams jūsų streiką lauzyti.

Kapitalistų partijos ir rinkimų kampanijos: Šiuo tarpu eina tyrinėjimas, kaip žibalo karalius Sinclair išmokėjo kelias dešimt tūkstančių dolerių republikonų partijai laike prezidento rinkimų 1924 metais. Niekas iš to tyrinėjimo neišeis. Tai kas, kad demokratų partijos šulai Jungtinių Valstijų senate dabar smarkiai straksti prieš savo brolius republikonus, kurie lėmė grafcą del rinkimų kampanijos. Pastraksės ir nustos,

nes tie patys demokratai taip pat giliai paskendę grafte ir vagystėse.

Stambieji kapitalistai remia abi partijas ir lygiai abiejų partijų padengia rinkimų lėšas. Pavyzdžiui, neseniai tapo aikštėn iškelta, kad Illinojaus valstijos elektrikinių gelžkelių galva p. Insull'as po lygią sumą pinigų davė abiem partijom — demokratams ir republikonams. Jis pasakė, kad abi tos partijos jam lygiai geros.

Bedarbė ir bedarbiai: Jau net ir Washingtono valdžia nutarė ištirti, kiek Amerikoje randasi bedarbių. Žinoma, "išstis", bet iš to jokios naudos nebus bedarbiams, kurie jau šiandien neturi nei duonos, nei pastogės. Valdžia puikiai žino ir be tyrinėjimo, kad milijonai darbininkų vaikštinėja be darbo pilvus susivaržę, tačiau jų likimu jina visiškai nesirūpina.

Bedarbių vienatinė išeitis, tai organizuoti ir reikalauti pilno užlaikymo. Todėl Amerikos Darbininkų (Komunistų) Partija ir šaukia bedarbius prie organizacijos ir kovos.

Parduoda darbininkus: New Yorko "subvių" unijos nelemti lyderiai atvirai parduoda darbininkus Interboro Rapid Transit kompanijai ir valdžiai. Jau kelias desėtkus unijistų kompanija išdukinio iš darbo, o unijos vadai tik garsiai reikalauja, kad jie "nepasiduos", bet nieko neveikia, kad apsaugotų unijos narius. Jau senai kalbama apie streiką, bet jis atidėliojamas, nes, girdi, to reikalauja "demokratiška" miesto valdžia. Gi ta ta valdžia yra rankose tų pačių "subvių" savininkų.

Sovietų Respublikos aukso Amerikoje: Neseniai Sovietų valdžia atsiuntė Amerikon \$5,000,000 aukso, kaip užstatą del kredito pirkimui čionai mašinerijos. Amerikos valdžia tuojaus pareiškė, kad tas auksas jokioj formoj negalimas vartoti, nes, girdi, Amerika Sovietų valdžios nepripažįsta. O dabar Francijos valdžios, bankas užvedė bylą prieš Sovietų valdžią, kad būk tas auksas priklausas Francijai, nes laike revoliucijos daug Francijos kapitalistų turto prasmege Rusijoje. Vadinasi, iš visų pusių kišamos kojos dar ir šiandien, kad Sovietų Respublika negalėtų nusipirkti užsienyje reikalingų pramonėi įrankių. Tačiau kapitalistai smarkiai klysta, jeigu jie tokiomis šunybėmis tikisi sulaukyti Rusijoje socialistinės kūrybos darbą.

JUGOSLAVIJA. GAUNA \$250,000,000 PASKOLA

GENEVA. — Čia gauta pranešimas, kad Anglijos ir Amerikos bankieriai pasitarė sutartį su Jugoslavija suteikti jai \$250,000,000 paskola.

APŽVALGA

Karas ir Revoliucija.

"Naujienose" (kovo 7 d.) Grigaitis burnoja ant Lenino, kam jis griežtai stojo už revoliuciją. Ot, jeigu jis būtų padėjęs carui, kaip Vokietijos socialdemokratų padėjo kaizeriui, tai Grigaitis Leniną būtų paskaitęs prie socialistinių šventųjų.

Girdi, "Revoliucija kad ir čia dar taip, nors visas pasaulis pragaištu." Akurat, visas kapitalistinis pasaulis, tai yra, visas kapitalizmas. Nes ką gi kitą proletarinę revoliucija šiandien gali nuversti arba sunaikinti?

Leninas stojo ir kovojo už tai, už pražudymą viso kapitalistinio pasaulio. Gi socialdemokratiniai judos šliaužiojo pilvais prieš kaizerius ir kapitalistus ir padėjo jiems skersti darbininkus. Tai toks skirtumas tarpe Lenino ir socialdemokratijos lyderių.

Grigaitis iškaitė renegatės Balabanoff'os "atsiminimuose", kad būk Leninas buvęs priešingas taikai laike pasaulinio karo—taikai, kurią bandė įvykinti socialistai Stockholmo konferencijoj, nes paskui "valdžios susitariančios bendromis pajėgomis nuslopinti revoliucinį judėjimą Europoje". Mes nežinome, ką ta renegatė plepa savo atsiminimuose, nes Grigaitis neparduoda nė vienos ištraukos. Bet mes žinome Lenino poziciją karo metu. O ta pozicija skyrėsi nuo kaizerinių socialistų pozicijos taip, kaip diena nuo nakties.

Kaizeriniai socialdemokratai giedėjo apie taiką, idant išgelbėti Rusijoj carizmą, Vokietijoj kaizerizmą, Anglijoj ir kitur kapitalizmą. Tuo tarpu Leninas reikalavo, kad imperalistinis karas būtų paverstas pilietine karu, tai yra, proletarine revoliucija, kuri nušluotų kapitalizmą ir įvykintų tikrą taiką pasaulyje. Tai už tokią taiką stojo Leninas ir visi bolševikai.

Ką Sako M. Biržiška?

Sugrįžęs iš savo kelionės po Lenkiją neoficialis Smetonos ir komp. ambasadorius p. M. Biržiška atsiskaitė iš savo kelionės įspūdžių karininkų Ramovėje ilgoku pranešimu. Savo pranešimą jisai baigė šiuo reikšmingu posakiu:

"Negera yra, jog įstaigos ir spauda apie lenkus duoda tik neigiamas žinias, nutylynt teigiamas... Reikia ruošti visuomenę, kad viena kita gerai pažintų, tuomet ir taikos klausimas nebus baisus".

Čia jau aiškiai pripažįstama, kad einama prie taikos. Tai yra pakartojimas to paties, ką pernai vasarą sakė prof. Herbačas. M. Biržiškos paraginimą, kad reikia rašyti apie "gerasias" Lenkų gyvenimo ypatybes, jau senai pildė Kauno fašistinė spauda. "Lietuvos Aidas" (o seniau "Lietuvis") sistematingai informuoja Lietuvos visuomenę apie "gerasias" puses dabartinio Lenkų gyvenimo. Jisai džiaugiasi, kad Lenkijoje dabar esanti pastovi normalė tvarka ir stabilizacija, kad Pilsudskis esąs su tvarkęs šalį, kad konstitucijos taip, kaip nei neliko ir tt.

Fašistai pramynė takus, prie susipratimo su Lenkija. Biržiška eina su jais išvien.

Ne, Plečkaitininkų Nėra...

Lietuvos sociald. partijos pravadarys S. Kairys, pasiūlydamas su tuo laikraščio korespondentu, sako, kad jo partija turinti žinių, jog Lydoje nesama jokios plečkaitininkų armijos.

Tai yra kartojimas tos pačios minties, kad Plečkaitis visiškai nepavojingas Lietuvos neprigulmybei ir kad jisai nieko bendra neturi su Pilsudskiu. Išėina taip, kad Lietuvos žmonės, gali sau ramiai miegoti...

Tuo tarpu Vilniaus liet. spauda nuolat rašo apie plečkaitininkų darbuotę. Žinoma, jie neturi "armijos" tikra to žodžio prasme, bet jie turi armijos skeletoną.

Paskutinis Vilniaus laikraščiu pranešimas yra sekmą turinio žinia:

"Vasario 14 d. Rudziškių ir Valkininkų miestelius, okupuotoj Lietuvoj, buvo atvykę 3 lenkų kareiviai, apsirėnę Lietuvos kariuomenės uniforma. Spėjama, kad "plečkaitininkai". Išbuvę tris dienas, visi trys išvyko Gardino link."

SOVIETŲ MEDICINOS LAIMĖJIMAI

Idomūs Tyrinėjimai

"Lietuvos Žinios" Nr. 43 sekamai aprašo apie Sovietų Sąjungos laimėjimus ir patyrimus medicinos srityje:

"Sovietų medicina — iš vienos pusės tai Vakarų Europos mokslo atspindis, o iš kitos, savarankiška kelia klausimus, kuriuos savo keliu gvidena Europos mokslininkai. Štai pavyzdžiui, viso gyvo organizmo organų ir audinių gyvavimo klausimas. Šioje srityje sovietų fiziologui Kuliabko pasisekė štai kas: jis atgaivino išpautą vaiko širdį, mirusio nuo difterito. Prof. Kravkovas rado būdą palaikyti gyvybę kūno dalių, atskirtų nuo žmogaus organizmo, pav., pirštų.

"Profesorai Maksimovas, Krontovskis, Timofeevskis, Chlopinas ir kiti pasiekė žymių laimėjimų vadinamoje "audinių kultūros" srityje. Audinių gabalėlis, paimtas iš gyvo organizmo, dedamas į tokią aplinkumą, kurioje yra maistinga medžiaga; čia tęsiasi ne tik gyvenimas, bet ir audinių augimas.

"Didelę vertę turi sovietų mokslininkų bandymai navikų (neoplazma) srityje, kurie nurodo kelią sekmingai vėžio kilmės klausimui išspręsti. Bakū universiteto laboratorijose pasisekė bandymų pagalba įvairiais naftos produktais sužadinti gyvuliams vėžį.

"Didžiulius laimėjimus turi rusų medicinos mokslas kovos srityje su infekcijos ligomis.

"Idomu, kad progresyvųjį paralyžių galima gydyti dirbtiniu maliarijos užkrėtimu.

"Pagaliau reikia paminėti akademikų Pavlovo ir neseniai mirusio Bėchterovo darbus smegenų fiziologijos srityje. Akademikas Pavlovas padarė eilę bandymų su gyvuliais, kurie nustatė instinktų kilmę, paaiškino gyvulių elgimąsi tuo ar kitu atsitikimu ir tt. — Be abejo, Pavlovo bandymai turi didelę perspektyvą gyvulių ir žmogaus fiziologijai tyrinėti."

Sovietų Sąjungos Komunistų Partijos 15-tas Suvažiavimas apie Penkmetinį Ūkio Planą

Visu pirma reikia patėmyti, kad 15-tas partijos suvažiavimas penkmetinį ūkio planą neuztvirtino ir planą, kaip toki, nesvarstė. Suvažiavimas svarstė klausimą apie sustatymą penkmetinio plano. Partijos suvažiavimas jokių ūkio planų neuztvirtina. Visiems ūkio ir politikos klausimams tvirtinti yra suvažiavimai Sovietų ir kitos valstybės įstaigos. Tiesa, trockistų opozicija, savo tezuose prieš suvažiavimą, tvirtino, kad bendri teziai jau ir yra planas ir jie tezius kritikavo kaip planą. Bet tame ir yra viena iš klaidų trockistų.

Prieš suvažiavimą buvo patiekti keli planai ir spaudoje buvo daug apie tai kalbama. Planų niekas netvirtino ir jie dabar dar yra tik stadijų patvarkymo. Partijos suvažiavimas bendruose nurodymuose pareiškė, į kurias dalis ūkio reikia kreipti ypatingos dėmes laike sustatymo plano. Svarbiausi iš klausimų, kuriuos suvažiavimas nurodė, yra šie:

(1) "Išgyvendinti disproporciją (nelygumą) vystymosi pramonės ir valstiečių ūkio." Dabartinėse sąlygose valstiečių ūkio išdirbystė yra didesnė, negu pramonės. Tas nelygumas ūkyje sudaro sunkumus vadovavime viso šalies ūkio.

(2) Sustatyme penkmetinio plano pramonės srityje, reikia kreipti ypatingos dėmes del "išvystymo pramonės įrankius išdirbančios išdirbystės." Rusijos pramonė buvo iš senų laikų pilnai prigulminga nuo kitų kapitalistinių šalių. Visos mašinos, varstai ir įrankiai, reikalingi del išdirbystės prekų, buvo gabenami iš užsienio. Gabenimas svarbiausių išdirbystės įrankių iš užsienio darė šalį prigulminga nuo kitų šalių. Jeigu tokia padėtis buvo kenčiama prie kapitalistinės tvarkos, tai prie socialistinės tvarkos jina negali būti daleistina.

Keturioliktas partijos suvažiavimas nusprendė, kad socialistinė šalis tapdų neprigulminga, reikia padaryti iš šalies agrarinės (žemės ūkio) šalį pramonės, tai yra, reikia, kad patys gamintume išdirbystės įrankius. Ir galutinai suvažiavimas pareiškė: "Suvažiavimas paliepė Centraliniam Komitetui pasirūpinti išdirbimo penkmetinio plano su tokiu išskaitliavimu, kad jis būtų patiektas del peržiūrėjimo artimiausiam sovietų suvažiavimui. Pasirūpinti, kad del tikro visapusiškam apsvarstymui projekto plano būtų pritraukti vietiniai sovietai, profesinės sąjungos, partijos kuopos ir kitos organizacijos."

II

Kas tai Yra Ūkio Planas?

Darbininkai, dirbdami kapitalistinėse sąlygose, pramonė arba jos stoviu visai nesirūpina. Darbininkai kapitalistinėse sąlygose yra pardavėjais kapitalistams jėgos ir jiems nėra galimybės dalyvauti ūkyje. Pramonės įrankiai priguli ne darbininkui, bet kapitalistui. Tas visiems aišku ir žinoma.

Visai kitaip dalykai stovi, kada darbininkai paima valdžią į savo rankas, kada jie pahauna būti pardavėjais savo jėgos ir kada jie tampa savininkais visuomeninės pramonės.

Tas parodo, kad Sovietų Sąjunga progresuoja visais atžvilgiais. Prie Sovietų tvarkos įvairios mokslo šakos ne tik nepuola, bet kyla. O tačiau yra tokių gaivalių, kurie blyna, būk Sovietų, kurių naikinėjimui mokslo ir kultūros.

monės, išdirbystės įrankių ir visuomeninio ūkio. Darbininkai tampa ūkio vedėjais.

Kapitalistinėse valstybėse arba kapitalistinėj draugijoj ūkis yra vedamas be plano ir be mažiausios tvarkos. Pas atskirus kapitalistus yra planas vien tik jo dirbtuvėje. Už jo dirbtuvės sienų didžiausia betvarkė—anarchija. Kapitalistinės draugijos ūkį tvarko rinkos (prekyvietės). Rinkos tvarkymas ūkio pasireiškia tame, kada pasireiškia kriziai ir bedarbė.

Socialistinėj draugijoj kriziams ir bedarbei negali būti vietos. Ir todėl, kad nebūtų krizių ir bedarbės, reikia sutvarkyti šalies ūkį taip, kad visos dalys ūkio vystytųsi vienai. Kad šalies ūkis eitų be jokių katastrofų, reikia sąmoningo vedimo, reikia išskaitliavimo, reikia plano.

Sovietų ūkis vedamas pagal tam tikrą planą. Ligi šiam laikui planai buvo daromi tik vieniems metams. Elektros statybos planas dar prie Lenino buvo užtvirtintas ant 10 metų. Dabartės pereinama ant penkių metų plano visai pramonėi.

Planinis Ūkis Nėra Lengvas

Planinis ūkis yra tuomi sunkus, kad aplinkui viešpatauja kapitalistinės valstybės, kurios visokiais būdais stengiasi kenkti socialistinei valstybei. Iš kitos pusės, pačioj socialistinėj "valstybėj" didelė didžiama viso šalies ūkio priguli valstiečiams, o valstiečiai yra smulkiai buržuaziniai elementas. Tos visos aplinkybės apunkina planinį ūkį.

Planas sustatyti yra sunkus darbas, o ypač planas ant penkių metų. Trockistų opozicija užpuldinėjo partiją už jos neganėtiną planinio ūkio vedimą.

Užpuldinėti yra vienas iš lengviausių darbų. Bet kokiais planais opozicija norėjo pakelti šalies ūkį? Ugi štai: 1923 metais Trockis reikalavo uždaryti nekuriuos, nuostolį nesandčius, metalo išdirbystės fabrikus. Trockistų ekonomistas Preobraženskis pareiškė, kad "valstiečiai yra kolonija del pramonės," ir kad reikia nuo valstiečių lupti augštas kainas. 1925 metais trockistai reikalauja virš industrializacijos. Pakelt mokesčius ant valstiečių ir kainas ant pramonės produktų. Aplamai, trockistų planai yra labai ryškūs ir, iš paviršiaus žiūrint, "geri." Bet jie visai nesutinka su faktiniais ūkio vystymosi keliais.

Sovietų Sąjungoj ūkis yra labai įvairus. Šalė socialistinės pramonės stovi smulkiai buržuazinis valstietis, kurio ūkis prie esamų sąlygų planavimui arba planiniam vedimui, be kooperavimo valstiečių, yra negalimas. Pramonės reikalavimus ir išdirbystę galima išskaitliuoti, bet valstiečių (nekooperuotų) išdirbystę ir reikalavimus išskaitliuoti galima tiktai apčiuopai, maž daug, bet ne tikrai. Už tai ir planai prie dabartinių sąlygų pilnai, atskakančiai šimtui procentų, sustatyti nėra galima.

Didžiausias laimėjimas — planai metiniai. Dar didžiau yra perspektyvų penkmetinio plano. Jeigu partijos suvažiavimas galėjo duoti direktyvas sustatyti planą ant penkių metų, tai tas jau parodo, ant kiek šalis nužengė pirmyn. Jeigu užsiimti tokiomis milžiniškais planais, kurių apyvarose dalyvauja dešėtkai milijardų rublių, tai reikia žinoti, kad galimybė tvėrybos socialistinės tėvynės yra užtikrinta, nežiūrint visų sunkumų, kurie stovi kelyje.

Svetolia.
19-II-28 m.

PRASIDEJO ANGLIAKASIŲ ŽUDYMAS

Jau vėl krito dvi aukos—Petras Sandargas ir Campbell. Šie draugai 1 d. kovo važiuo iš darbo automobiliumi namo. Paskui juos važiuo automobiliumi žmogžudžiai, kurie vežėsi kulksvaidį. Pasviję minėtus draugus, tuojaus pradėjo į juos šaudyti ir abu du užmušė. Sausio 19 d. elnant iš unijos lokalo mitingo nušovė draugus Lillin ir Griego.

Kas ir kodel juos šaudė?

Visiems gerai žinoma, kad angliakasių unijos pirmo distrikto viršininkai pardavė uniją anglių kompanijai. Kai kurie sąmoningesni darbininkai matydami, kad unijos viršininkai paverė angliakasių uniją kompanijos įstaiga, pradėjo kovoti prieš pardavikus. Atskiri lokalai net nutarimus pravedė prieš tuos pardavikus. Pavyzdžiui, Pittstono angliakasių unijos 1703 lokalas nutarė prašalinti iš kasyklos visus kontraktorius. Šio lokalo pirmininku buvo Lillin. Ir kada jis ėjo iš lokalo susirinkimo, tai piktadariai suvarė jam į krūtinę keturias kulkas, ant vietos paguldydami. Žmogžudžiai ir šiandien dar nesurasti ir, veikiausiai, jų niekad nesuras, nes nušauti tie, kurie kovojo prieš unijos biurokratiją, prieš kontraktorius ir anglių kompaniją, todėl mažai kam apeina jų gyvastys.

Kodel tas lokalas nutarė išvyti iš kasyklų kontraktorius?

Kontraktoriai susispietė į kasyklą, užėmė visus geresnius darbus, patys nieko nedirba, bet samdo darbininkus, kurie jiems turi uždirti gerus pinigus. Vadinasi, ne tik anglių kasyklų kompanijos darbininkus išnaudoja, bet ir kontraktoriai. Vienok unijos viršininkai ne tik kad patys nekovoja prieš tuos kontraktorius, bet ir lokalais leidžia kovoti. Kitaip sakant, unijos viršininkai palaiko kontraktorius.

Kompanijos visur lauzo padarytą sutartį su darbininkais, su unija, vienok unijos viršininkai nieko nesako, leidžia kompanijai lauzyti sutartį. Bet jeigu darbininkai bando pasipriešinti, tai unijos viršininkai draudžia jiems priešintis. Ir štai, kuomet atsiranda tokių darbininkų, kurie nieko nepaiso, pradeda ginti darbininkų reikalus, tai atsiranda žmogžudžiai, kurie pradeda šaudyti darbininkus. Unijos vadams irgi neapeina, kad žmogžudžiai šaudo darbininkus, nes jie jokių žingsnių nedaro, kad sulaukius žmogžudystes. Mat, šaudomi jų priešai.

WILKES-BARRE, PA.

Per d. A. Bimbos prakalbas surinktos aukos. Aukojai: F. Kulvinskis, K. Kulvinskienė, J. Vitkūnas, J. Kriščiūnas, J. Jurkšaitis, Jeri Berch, J. Geraman, J. Ramanauskas, M. Bendinckas, K. Miškinis, G. Simonaitis, V. Tarčapanis, J. Zdanis, M. Valis, V. Miliauskas, J. Kuzmickas, J. Benišauskas, S. Aimitis, J. Gaižauskas, V. Baranauskas, G. Pečiukaitis, V. Karalius, S. Zubrickas, J. Tunikaitis, A. Glabickis, J. Bernotas, J. Kasparjūnas ir A. Valunas po \$1; J. Ulinckas, O. Pečiukaitienė, P. Balukonis, V. Bielckis, J. Griušėlionis, J. Juodsnukis, F. Karalienė ir J. Lendžikas po 50c. Viso \$32.00. Atėmus prakalbų surengimo išlaidas pasilieka \$28.40, kuriuos pasiūnė Lietuvos Darbininkų Rėmimo Komitetui.

C. S. Kasparas.

GIRARDVILLE, PA.

KLAIDOS ATITAISSYMAS

Aukojusiu surašė praleista vardas: M. Zigmantavičius aukojė \$1 drg. Bimbos prakalbose vasario 20 d.

S. V. Ramutis.

KAS MUMS VEIKTI?

Šis klausimas nuolat kylą pas daugelį darbininkų ir mažųjų. Kad jį pilnai atsakyti, prisieitų parašyti ilgą straipsnį, o jei dar nušviest veikimo sąlygas, tai išeitų ir visa knyga. Todel aš čia atsakysiu vienį klausimų dalį, surištą su pastūtiniais įvykiais, su Pilsudskio plenais pagrobti Lietuvą ir Lietuvos fašistų norais parsiduoti Lenkijos fašistams.

Fašistai, naikindami visus senus darbininkų ir kaimo biednuomenės užkariavimus, persekiodami kairiuosius darbininkus, ir pirmo eilėje komunistus, rūpinasi tuomi ne tik gint buržuazijos ir buožijos reikalus. Jiems rūpi dar nušlout nuo savo kelio visus tuos, kas kliudo jiems eiti prie Lietuvos pardavimo Lenkijai. Ne paslaptis, kad Lenkijai rūpi tuo ar kitu būdu pagrobti Lietuvą. 1927 metų gale Lenkijai rūpėjo pagrobti smurto keliu. Dabar, kada imperialistai padarė didesnio spaudimo į Lietuvą, Lenkija tikisi pagrobti Lietuvą diplomatijos keliu, sutarčių pagalba. Tačiau Lenkija neišsėdada pavartojimo ir smurto, neišsėdada ir tiesioginio užpuolimo ant Lietuvos, jei fašistų vyriausybė nesutiktų taip greit parduoti Lietuvą, kaip to nori Lenkija.

Lenkijos užpuolimo ant Lietuvos pavojus dar neišnyko. Lenkijai gi Lietuva reikalinga ir išplėtimui savo rinkos, ir gamyminių naujų kelio į jūres, ir stiprinimui savo pajėgų prieš SSRS. ir suteikimui pagalbos lenkams dvarininkams atgauti savo žemes, dalinai atimtas nuo jų Lietuvos. Tas viskas sako, kad Lenkija negal taip lengvai išsėdėti Lietuvos.

Lietuvos fašistams irgi reikalinga Lenkijos fašistai. Lietuvos fašistai nesijaučia taip stipriai, kad savo jėgomis atremt darbininkus ir kaimo biednuomenę, jei jie sukiltų prieš fašistus. Lietuvos fašistai bijos ir SSRS įsigalėjimo. Lietuvos fašistai pritaria Lenkijai ir visų Europos imperialistų planams nuverst sovietų valdžią. Be to, Lietuvos fašistai nesitiki gauti Lenkijos fašistų paramos be Lietuvos pardavimo Lenkijai. Tokiu būdu visai yra galimas dalykas, kad Lietuvos fašistų vyriausybė padarys tokia sutartį su Lenkija, kuri faktinai palaidos Lietuvos nepriklausomybę. Tačiau, Lietuvos fašistai bijosi greitai laiku daryt tą sutartį, bijos, kad darbininkai ir kaimo biednuomenė už tą sutartį gali nusukt sprandą.

Darbininkai ir kaimo biednuomenė negali pritarit Lietuvos pardavimui Lenkijai. Jei dabar Lietuvos darbo žmonės sunku kovot su lietuviškais fašistais, nuo kurių vis daugiau vargo mato, tai ta kova dvigubai ir trigubai pasunkėtų, jei lietuviškais fašistais atvirai remtų lenkiški fašistai. Antra, su Lietuvos pardavimu Lenkijai, nors tik po priedanga Lietuvos sutarties su Lenkija, sustiprėja Lietuvos dvarininkai. O su jų sustiprėjimu ne tik pasunkėja kova dėl visos žemės atėmimo nuo dvarininkų, bet dar prisideda pavojus dėl žemių atėmimo iš naujakurių ir jų grąžinimas dvarininkams. Kartu Lietuvos pardavimas Lenkijai skubina karą, kuris daugiausiai vargo bėda darbininkams ir kaimo biednuomenei.

Tas viskas, ką augščiau pasakiau, ir sako mums, kas mums veikti dabartinėje valandoj. Mes privalom gint Lietuvos nepriklausomybę nuo Lenkijos imperialistų ir kartu kovot dėl fašistų diktatūros nuvertimo. Jei Lenkija užkluptų Lietuvą, kad pagrobti ją, mūsų pareiga bus ir patiens imtis ginklo ir kviest visus darbininkus, valstiečius ir kareivius su ginklais rankose visomis jėgomis priešintis Lenkijos užpuolimui. Tai bus ne fašistų vyriausybės gynimas, o gynimas Lietuvos darbo masių nuo naujo jungo. Tai bus tuo labiau ne fašistų vyriausybės gynimas, nes mes turim Lietuvos nepriklausomybės gynimą tampriai

rišti su kova dėl fašistų valdžios nuvertimo. Mūsų pareigos gint Lietuvos nepriklausomybę nuo Lenkijos imperialistų ir kovot dėl Lietuvos fašistų vyriausybės nuvertimo tampriai rūsasi su reikalų sudaryt bendrą frontą. Į bendrą frontą reikia traukt darbininkus, kaimo biednuomenę, kareivius ir visus darbo žmones be partijų skirtumo. Tačiau negali būt ir kalbos apie tikrų fašistų priešų bloką su socialdemokratų ir liaudininkų partijomis. Šių partijų vadovybė randasi atviru arba slaptu Lenkijos šalininku, — atviru arba pusiau-atviru fašizmo ramsčių rankose. Su tomis partijomis, kaipp daugiausiai padešančiomis fašizmui stiprėti, gali būt vien kova. Tuo tarpu su tu partijų apačiomis, mes galim ir privalom vest bendrą kalbą. Ir socialdemokratų darbininkus ir liaudininkus valstiečius slėgia fašizmo letena. Reikia traukt liaudininkų ir s.-d. partijų apačias į kovą prieš fašizmą ir jungt tą kovą su kova prieš tu partijų vadus, kaipp dešiniuosius, taip ir prieš, taip vadinaus, kairiuosius, kurie po priedanga kairių frazių faktinai dirba ir fašizmo ir Lenkijos naudai.

Reikia kurt visuose Lietuvos kampuose komitetus kovai prieš fašizmą ir komitetus kovai dėl Lietuvos nepriklausomybės gynimo nuo Lenkijos imperialistų ir dėl Lietuvos fašistų diktatūros nuvertimo. Reikia kurt visuose Lietuvos kampuose priešfašistinius ratelius, arčiau susipažinti su tuo, kas tai yra fašizmas, sekt visus fašistų valdžios darbus, platyt priešfašistinę literatūrą (laikraščius, knygytes ir lapelius), rinkt aukštas fašizmo aukoms, pakliuvusioms į kalėjimus, reikia ruoštis prie ginkluoto atėmimo Lenkijos imperialistų užpuolimo ant Lietuvos, ir prie fašistų diktatūros nuvertimo. Tas viskas reikalinga mokėjimo vartot ginklą, reikalauja ir turėti ginklą. Kartu reikia saugotis visokių provokatorių — kaipp Lietuvos, taip ir Lenkijos fašistų agentų, o ypač socialdemokratų ir liaudininkų, pardsidavusių Lenkijos fašistams, kurie po priedanga kovos dėl tautininkų valdžios nuvertimo, dirba Lenkijos ir Lietuvos fašistų naudai, kurie po priedanga "sukilimui" ruošimui, ruošia putėus Lenkijos nau-dai. Kas eina išvien su Pilsudskiu — Plečkaičiu ir jų šalininkais, tas negal būt fašistų diktatūros priešas. Kas tarnauja Lenkijos fašizmui, tas tuom pat dirba ir fašistų diktatūros stiprinimui Lietuvoj. Kovos prieš Lenkijos imperialistus ir Lietuvos fašistus negali būt kovos prieš Plečkaičius ir kitus Pilsudskio agentus. O kovos prieš Pilsudskio agentus negali būt kovos prieš tu agentų darbu slėpėjus ir jų slaptus pagalbininkus, kaipp Vikonis ir Mickus.

Pagalios negalima užmiršti, kad fašistų diktatūros nuvertimo negali būti be plačių masių įtraukimo į kovą prieš fašistus, be darbo plačiose masėse. Kas pasitiki tik samoksininkų saujale, tai, jei jis nepriklauso prieš samoningų apgavikų, visvien ir pat save ir kitus apgavinėja. Negalima laukti, kad kas iš šalies ateitų ir išvadotų Lietuvą iš fašistų nagų. Reikia patiems įsitraukti į kovą ir kitus įtraukti. Reikia ruošit protesto mitingus, organizuot demonstracijas, visur kur yra reikalas kelt mūsų obalsius, rodyt didžiausio atkingumo, būt veikliems. Jei šaukia susirinkimus mūsų priešai ir jei juose dalyvauja darbininkai ir valstiečiai, reikia eit į juos, kad ten kelt mūsų obalsius, platyt mūsų atsisaukimus, keist tuos susirinkimus ir mitingus į priešfašistinius, o jei to negalima padaryt, tai bent suardyti juos.

Reikia aiškyt savo geriams pažįstamiems ir draugams, kas tai yra fašizmas ir nurodinēt jiems, kad be kovos, be masių įsitraukimo į kovą, jis negali būt nuverstas. Z. Angarietis.

LAWRENCE, MASS.

AR DAR ILGAI PASELPINES DRAUGIJOS GYVUOS?

Jau apie keletas metų atgal Lietuvos Sūnų Draugija buvo pakėlus klausimą, ką reikia daryti, kad ant ilgiaus palauktus lietuviškais pašelpines draugijas. Padiskusavus, palikta ant toliaus tas klausimas. Diskusijų formoj buvo kalbama, kad vietinėms draugijoms, katros čia randasi, reikia vienytis į vieną bendrą draugiją, taip sakant, daryti iš trijų draugijų vieną. Apart viršminėtos draugijos, čia randasi Šv. Lauryno Draugija ir Aušros Vartų Motinos Dievo Draugija. Pastarosios draugijos dar ejo bažnytinės pareigos, tuomet sunku buvo susikalbėti kas link vienijimosi, nes Lietuvos Sūnų Draugija nuo pat jos įsikūrimo yra laisva. Ji susiorganizavo 1901 metais.

Praėjus apie keletą metų nuo diskusavimo L. S. D. vienijimosi, dabar pakėlė tą klausimą ir kita draugija, būtent, Šv. Lauryno. Pastaroji padiskusavus savo susirinkime sumanė išrinkti tam tikrą komisiją ir tai komisijai pavesta kreiptis į kitas draugijas, užkreičiant išrinkti taipgi komisijas ir suėjus visoms trimis draugijoms pasikalbėti, kaip geriaus padaryti bei susivienyti į vieną draugiją. Tai dabar yra renkamos komisijos iš draugijų. Kada buvo organizuojamos šios draugijos, tai, veikiausiai, nei vienam neatėjo mintis, kad šios draugijos negalėtų ilgai gyvuoti. Bet dabar visi pradėjo kalbėti, kad jau neilgas gyvavimas tu draugijų. Tais laikais, kada tik jos organizavosi, buvo gera progą padaryti pinigų, o nariai vis mainydavosi. Atvažiavę iš Lietuvos rašosi į draugiją, pabuvę metus kitus važiuoja į kitą miestą, kiti, pagyvenę kečius metus, važiuoja vėl atgal į Lietuvą, o įmokėti į draugiją pinigai palieka. Ir kada visi jauni buvo, mažai tesirdavo, tuomi dr-jos paugo. Bet pastūtiniais metais tapo uždaryti rubežiai, mažai atvažiuoja iš Europos, tai ir draugijos pasilieka ant vietos ir jau neauga. Kad ir prisirašo koks vienas kitas narys, bet tuo pačiu sykiu, neturėdami darbo, išvažiuoja į kitą miestą. Nors kiti išvažiuoja laikosi prie draugijos, bet atsiranda ir tokių, kurie pameta.

Tai dabar svarbus klausimas, ar suvienijus draugijas galima bus palaikyti nuo išnykimo? Trumpas ir aiškus atsakymas: Ne. Dabartinis draugijų stovis visai prastas. Katrė atvažiavę iš Lietuvos senesniu laiku prisirašė, tai tie ir yra. Bet jau čia augęs jaunimas į tokias draugijas nesirašo. Žinoma, jeigu priklausyt moterys, tai prisirašytų ir čia augusio jaunimo. (Čia visos draugijos tik vyru.) Tai faktas pasilieka faktų, kad jau draugijos neauga, bet puolė. Pavyzdžiui, jeigu draugija turi 200 narių ir jau visieni, o ižde turi \$5,000, pasi-taikius nelaimi miršta kokie 35 nariai ir iždas tuščias, ir nekusieji nariai, nors jau ir seniki, lieka be cento (pomirtinės mokama \$150), o dar prie pomirtinės pridėdama atsisveikinimo vainikas už \$10. Šeši draugai mirusį palydi, kurie gauna po \$1.50 už palydėjimą; už mašiną \$9. Vėl sudaro viršaus \$28. Tai gerai, kad dar turi \$5,000, bet kitos nei tiek neturi.

Kitas klausimas, kiek draugijai lieka nario įmokėtų pinigų draugijos ižde? Narys moka po 50 centų į mėnesį, reiškia, į metus \$6. Iš tų \$6 draugija nuo savo nario daktarui moka ant metų po \$2, kuris nariui tarnauja uždyką, o šeimynai už pusę kainos. O paskui mažiausia ant metų nuo tos mokesties reikia dar paimti 50 centų, tai uždengimui komitetų algos ir už susirinkimų laikymo svetainę mažiausia susidaro per metus \$36. Matote, įmokėtų nario mokesčių draugijos ižde lieka apie \$3. Reiškia, iš tų \$3 draugija turi užmokėti laike li-

gos po \$6 į savaitę, pomirtinę išmokėt, o kur dar kiti įvairūs reikalai?

Beje, nario moteriai numerus, draugija irgi išmoka pomirtinės \$50. Tikios draugijos jokiū būdu negali ilgai gyvuoti, neperkeitus kaip nors. Jeigu norima palaikyti ant ilgesnio laiko, tai reikėtų panaikinti pomirtinę, o pašelpos kokį dolerį pakelti, tada šiek tiek draugija gali tęsti savo gyvavimą. Žinoma, suvienijimas yra geras dalykas, mažiaus išėgu ant tam tikro laiko, bet pačios draugijos vis tiek negalės ilgai gyvuoti.

Taigi vienijimasis su tokiu pat draugija paprastas dalykas. Jeigu jau daryti kokį žingsnį, tai reikia įieškoti kitokių būdų ir planų. Taigi, kaipp Lietuvos Sūnų Draugija visados stovėjo augščiau kitių progrose, tai ir dabar reikėtų jai įieškoti ir daryti planus, kad ją palaikyti ilgiaus. Arba, jeigu jau šlietis prie kokių nors draugijų, tai jau geriaus šlietis prie tokių draugijų, kurių ateitis daugiau užtikrinta ir paskutiniai nariai nebūtų nuskaustii. Bet jau šiaip, lokalinėms draugijoms, dienos gali būti suskaitytos, neperkeitus jų stovio.

Taigi pakeltieji klausimai keli metai atgal Lietuvos Sūnų Draugijos, o dabar Šv. Lauryno Draugijos, yra rimtas ir svarbus dalykas, kuriuom jau ir paprasčiausi nariai susirūpinę.

"L." Koresp. Biuras.

PATERSON, N. J.

Gerbiami draugai! Smagu man pažymėti tai, kad atsibuvęs visuotinas priešfašistinis suvažiavimas padarė didelę įtekmę samoningai protaujantį lietuviškąj vistomenę. Vos tik sugrįžus man iš priešfašistinio suvažiavimo ir susitaukiau porą vientaučių, kurie užklauso, kaip pavyko suvažiavimas. Ir vos spėjau trumpais ruožais apibrėžti suvažiavimo svarbą ir didumą, taipgi suvažiavimo nuveiktus ir užbrėžtus veikimui darbus kovai prieš fašizmą, tuojaus vienas, būtent M. Razavičius, išsiėmė \$6 ir duodamas man sako: "Drauge, štai šeši doleriai, užpenernuokite man 'Laisvę', nes aš skaitydamas tautišką laikraštį neįgaunu to suprati-mo, kad gali būti be galo didelis pavojus darbininkų klasi-je, kuomet įsiviešpataus fašizmas." Tai viena. Antra gi, drg. Razavičius sako: "Aš vis maniau, kad komunistai labai menką įtekmę turi visuomenėje. Bet iš jūsų trumpo paaiskinimo apie įvykusį priešfašistinį suvažiavimą, pilnai suprantu, kad komunistų veikimas ir jų laikraščiai turi didelę įtekmę visuomenėje. Aš irgi su jais!"

Aš manau, kad po šiam priešfašistiniam suvažiavimui atsiras simtai, o gal ir tūkstančiai, kaipp pateronietis drg. Razavičius, ir stosi į kovotojų eiles už pagerinimą darbininkų klasės padėties.

P. Sakat.

KADA REINALD WERRENATH PADARĖ LUCKY STRIKE

Reinald Werrenath

Reinald Werrenath padarė Laimingą Kirtį, kuomet Gatti Casazza pakvietė jį prisidėti prie Metropolitan Opera Kompanijos, kas yra ne paprasčiausia garbė. Jis pakvietima priėmė todel, kad jis manė, jog laika interesingą ir pagilins jį kaipp artistą. Jis kelis mėnesius pasilavino pas tą senąjį žinovą Victor'ą Maurėlį ir padarė pirmą pradžią, kaipp Silvio, pasirodydamas opejoj "Pagliacci". Nežilių po to jis jau vaidino labai svarbią Valentin'o rolę "Faust'e". Jo pasisekimas pirmajame žinginyje buvo abejones, bet jo patys pats maudantis baritonas šiais laikais, ir, matomai, pasisekimas taip volialai jo įieškojo, kaipp kad ir jis įieškojo pasisekimo.

Gimęs iš muzikaliai talentingų tėvų Brooklyne, N. Y., 1883 metais, Werrenath yra ne tik operinis, oratorijų ir koncertinis baritonas, bet taipgi ir išimtinai gabus kompozitorius. Jis buvo vadas studentų dainininkų Glee Club'o New Yorko, Universitete, kurį užbaigęs, jis keturis metus buvo vadu University Heights Choro Draugijos. Tuo pačiu laiku jis dar toliau lavinosi dainavime pas savo tėvą George Werrenathą ir kitus žymius mokytojus. Jis yra tėvas trijų gražių vaikų nuo pirmosios pačios, kurią jis vedė 1909 metais; o pastaroju laiku jis apsiėdė su Washingtoniete, buvusiąja Vera True Neidig.

Tai yra tikras nuostolis operai, kad Werrenathas nepašvendia jai visos savo karjeros. Mažai kas iš dainininkų, visoj istorijoj Metropolitan Opera House, New Yorko, laimėjo tokių pasisekimų nuo pat pirmo savo pasirodymo ir išlaikė tuos pasisekimus visose įvairiose rolėse, kuriose tik jis ten dainavo. Werrenathas pats neįieškojo to užsėmimo. Užsėmimas įieškojo jis. Jis nebuvo dar nei buvęs ant

jeikiu teatrinių pagrindų ir niekad nebūvo rimtai pamastęs apie tokią profesiją. Bet kas Werrenathą neatlaikoma prie savos traukė, tai koncertinis staidžius, kuriam jis ir pat šventia daugiausia laiko. Jis at-randa koncerto svetainės atmosferę daug labiau atinkančia savo būdu; mat, čia koncentriname darbe eina nuolatinis scenos ir publikos įvairumas. Be to, kuomet žmogus, taip sakant, susidarė sau ištikimam ir įvertinamam publikai visose šalies dalyse, tai jis turi didelio smagumo jai dainuoti. Paskutiniu laiku jis didžiai praplato skaidių savo myletoju bei gerbiu, dainuodamas ir radio; ir jo per radio skaidžiam koncertų toliai žmonės klausosi, kur tik ir kada tik jis dainuoja.

Werrenathas yra išdavęs dviejų dalykų. Visų pirmą, jis yra išdavęs talentingų savo tėvų ir protėvių; antra, jis yra išdavęs lavinimosi, kaipp fizinio, taip ir muzikalinio, tiek tik žvilgsni metus ant Werrenatho skaitaus, sveiko reidoto, matai, kiek svarbus jis deda į mankštinimąsi. Jis yra šėnių pedų ir dviejų colių augščio ir neturi nei vienos uncijos nereikalingos mėsos. Jis yra išlavintas atletas. Kaip jis gauna laiko, kad užsėimt savo mylimais sportais, tai yra paslaptis, kodangi jis visuomet yra labai užsiveręs darbu ir bent pusę laiko praleidžia gelžkelio traukiniuose. Kai kas gali paklausti, kaipp jis mankštinasi Pullmano traukinyje. Užilpt Pullmano augštinėje lovoje ir hulpt yra savotiškas žygis, bet tatali neįeina į Werrenatho mankštinimų sistemą. Jis visuomet pasilimdavo svetaininį kambarėlį var-gone, jei tik galima, ir tuo būdu gali mankštintis, kiek tik jo širdis pageidauja. Bet jeigu jau nepavyksta gauti tokio kambarėlio, tai jis atsikelia ir daro tam tikras specialias mankštynes, pri-taikytas staurai vietai koridorėjly tar Pullmano vargone užlaidę iš abiejų pusių. Nežiliurt, kas būtu, jis niekuomet nepraleis savo "1-2-3-4" mankštinymų.

Reinald Werrenath sako: "Savo koncertiniame darbe, aš turju žinoma, pirmučiausiai kreipt dėmę į savo balsą. Suprantama, aš labai apsižiūriu, pasirinkdamas cigaretes, nes aš turju nau-dot tik tokios rūšies cigaretes, kurie maloningai atsiliepa į mano gerklę. Aš rūkau Lucky Strikes, atrasdamas, kad jie patenkina kritiškiausius mano reikalus."

LIETUVIŲ TAUTINĖ GYDUOLĖ, TAI — TREJOS DEBYNERIOS!

Sudėta čia 27 Lietuvos gamtos saknys, žolės, žievės, žiedai, kurie žinomi savo GYDymo galbe. Pirmoji Lietuvių pagelba ligoje, ar sunegaliavime, visados buvo

TREJOS DEBYNERIOS
PETRO KUNDROTO SENIAUSIO LIETUVIŠKOJ APTIEKOJ gaunama tikros Trejos Debynerios, pagamintos iš grynų importuotų iš Lietuvos augalų.

Kaina už dėžutę — 75c
Prisūnčiant pasta — 80c

Reikalaukite sąrašo PETRO KUNDROTO APTIEKOS naminių gyduolių! Ten rasite, kas pagelbės jums bėdoje:

Petras Kundrota
APTIEKORIUS
229 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
Kampas North 4th Street
Tel.: Greenpoint 2017, 2360, 3514

DR. A. L. CEASAR
DARTARAS IR CHIRURGAS
Specialistas dėl visų ligų ir operacijų: Akis, Ausis, Nosies ir Gerklės. Naujausi Diagnosto ir Gydyimo Būdai.
127 East 84th Street
Tarp Park ir Lexington Avenues
NEW YORK CITY
Valandos: 10 iki 12 A. M.; 6 iki 8 P. M. Nedėliomis 10 iki 1 P. M.

Lietuvaitė
FOTOGRAFISTĖ
Fotografuoju, Didinū ir Numaliovoju Visokiom spalvom Paveikslus
Studija atdara kiekvieną dieną ir nedėliomis nuo 9:30 ryte iki 5 po pietų
Margarita Valincius
Room 32 Weitzencorn Bld'g.
PUBLIC SQUARE
Wilkes-Barre, Pa.

\$1,000 TIK UŽ 60 CENTŲ

Atsiusk 60 centų, tai gausi visokių stebuklingų žolių vertės tikėdantis dolerių. Kas tas tikėdantis dolerių žmogus reiškia, jeigu jis yra apimtas kokios nors ligos bei vidurių gedimo? Toks žmogus yra susiraukęs, nelinksmas ir įvairių nesmagumų apimtas. Jeigu tokiam žmogui ir aukštin kalną parodytum, tai jam malonesnė būtų sveikata negu tas aukso kalnas. Taigi, jeigu faulties esąs apimtu kokiū nors nesmagumu tai greit reiklausk mūsų vaistžolių nuo bile vienos žemiau pažymėtų ligų ir atgaut savo sveikatą.

Vaistžolės yra nuo sekandų ligų vidurių užkietėjimo, skaidrio nemalio, nenoro valgyt, strėnų ir pečių skaudėjimo, patrinkimo, dusulio (asthma), peršalimo, skaudėjimo po krūtine, reumatizmo, plaukų slinkimo, pleiskano, šlapinimosi lovoje, ir kitų ligų. Atsiusk 60c, tai gaus vaistžolių, kurios jums sugrąžins sveikatą, naminkis tinkamas ligas.

M. ZUKAITIS
25 Gillet St., Spencerport, N. Y.

Otto Meyer, M. D.
245 West 43rd Street
West of Times Square
NEW YORK CITY
Ofiso Valandos:
Nuo 10 ryto iki 1 po pietų
Nuo 6 iki 8 vakarais
Nedėliomis nuo 11 ryto iki 1 val. po pietų, ir pagal sutartį

TELEPHONE, MIDWOOD 6261

Dr. H. MENDLOWITZ
Kuris pirmiau per 24 metus laikė savo ofisą ant Berry Street, praneša visiems savo draugams, kad jis perkėlė savo ofisą po numeriu—
2220 AVENUE J, BROOKLYN, N. Y.
(FLATBUS SEKCIOJ)
Kuriamis jis tps praktikavimą medicinos ir priėmėmimą pacientų gydymas visas vyrų ir moterų ligas, kaip dar per 24 metus pirmiau.
Dr. H. Mendlowitz
2220 Avenue J, Brooklyn, N. Y.
OFISO VALANDOS
Nuo 1 iki 8 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakarais

Telephone, Stagg 8326 9746
Marcy Pirtis
MARCY BATHS
Naujoviškiausia Tos Rūšies Įstaiga Brooklyne
MOTERIMS VYRAMS
Panedėliais dieną ir naktį
Utarninkais iki 12 val. nakties
VAIKAI
Ileidžiami Utarninkais
Seredomis
Ketvergais
Pėtnyčiomis
Subatomis
Nedėliomis
dieną ir naktį
82-86 Marcy Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone: Greenpoint 2320
J. GARSVA

Graborius-Undertaker
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoją ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselėjoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.
264 Front Street
CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

TELEPHONE: STAGG 4408
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(Undertaker)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

VISIEMS PATINKA

Nors politiškam ir ekonomiškam klausime lietuvių nuomonės nesutinka, bet kaslink NAUJOKŲ CIGARŲ gerumo, tai nėra partijų nė ginčų, bet visi sutinka, kad JŲ cigarai yra geriausi ir labiaus juos myli rūkyt ne tik lietuviai, bet ir sveitimaučiai, po vardu JOHN-JOHN'S CIGARS po 10c arba PETRO—tai faktas.

J. Naujokas

Draugas S. Reikauskas, 214 Schuykill Ave., Shenandoah, Pa. tūkstančiais parstraukia ir sekmingai pardavinėja. Rašo: Jūs labai patinka Cigarai žmonėms J. T. Vaitėkūnas, 670 N. Main St., Brockton, Mass., jau penki metai, ir nuolatis ir savo didelę krautuve ga-bena. Taip pat J. Balsevič, 61 Sheridan St., Wilkes-Barre, Pa., o p. L. G. Natkevičius, 108 Meadow St., Waterbury, Conn., Notary Public, rašo taip: J. Naujokas, nuo agento nusipirkau Jūs cigarų ir jie kaip man, taip ir mano kostumeriams labai patinka.

Daugybė Brooklyne ir kituose miestuose taip dėkavoja už gerus išdirbimą cigareti. Todel, malonūs draugai, savo miestuose pas biznierių visur reikalaukite viršaj parhūntais vardais cigarų: Restauracijose, Užėgose, pas Barberius, Klubuose ir storo-rume. Mes visur prisūnčiam ir apmokam pašto lėšas, visur Amerikoje. Rūkysit ir džiaugysitės.

Naujokų Cigarų Dirbėjai
267 DIVISION AVENUE
Brooklyn, N. Y.

Prickaus Engelso Gyvenimas ir Darbai

Parašė
Zelda Kahan-Coates
Autorei leidus, vertė
Mislinčius.

(Taša)

LAIKINAS ATŠALIMAS NUO MARKSO

1863 metų sausio mėn. įvyko pirmas ir vienintelis atšalimas Engelso nuo Markso, įvykis, kuoroškiausiai vaizduojas jų gilų ir pastovų draugiškumą.

Gyvendamas Mančesteryje, Engelsas susipažino su airių šeimyna, vadinama Burns'ais ir labai artimai susidraugavo su viena jų dukterų, Mare, su kuria jisai pasikiau gyveno per daugelį metų, kaip vyras su pačia. Ji buvo apsuksi, graži ir gudri mergina, neapsakomai mylinti Engelsą. 1863 metų sausio 6 dieną Marė ūmai mirė, veikiausiai širdies liga. Vakarą prieš jos mirtį, Engelsas buvo su ja ir ji buvo pilnai sveika. Jos mirtis Engelsui buvo baisus smūgis, bet kada jisai apie tai parašė Marksiui ir apipiešė savo nuliūdimą, tai Marksius išreiškė savo simpatiją vien pora sakinių ir tolesniam laiško tęsinij—rašė apie savo šeimynos nepalaimas. Engelsas per šešias dienas neatsakė į tą laišką, o paskiau išmėtinėjo Marksiui už jo „šaltą“ atsinešimą į jo (Engelso) nelaimę. Priešingai Marksiui, „visi mano draugai, net ir filistinai, rodė man daugiau simpatijos ir draugiškumo mano nelaimėj, negu aš galėjau tikėtis“. Marksas šiuo laišku labai susijudino ir savo laiške atsirašinėjo už jo menamą šaltumą. Įvyko tai ne dėl atjautimo stokos Engelso nelaimė, kurios delei jisai buvo taip susirūpinęs, bet dėl to, kad tą dieną, kada atėjo Engelso laiškas, mекleriai (brokers) jau aktualiai buvo Marksy namuos, įvairūs biznierių nuolatos skalijo dėl neužmokėtų skolų, namuose nebuvo jokio maisto ir jų dukte, Dženė, labai sirgo. Visa to delei, Marksas buvo veik pamišęs rūpesčiu, negalėjo dirbti ir nežinojo kur nei į ką kreiptis.

Engelsas, vienok, greitai atleido ir tuoj atsakė: „Ačiū už tavo nuosirdumą. Gali patsai suprasti, kokį išpūdį padarė į mane tavo pirmesnysis laiškas. Gyvenus tokį ilgą laiką su motere, juk negalima nepergventi baisiausių kancijų, jos mirties delei. Aš jaučiau, jog su ja kartu—aš laidojau ir iš paskutines savo jaunystės liekanas. Kada mane pasiekė tavo laiškas, ji dar nebuvo palaidota. Tikėk man: tavo laiškas stovėjo mano galvoj visą savaitę; aš negalėjau jo užmiršti. Bet nesirūpink, tavo pastarasai laiškas pilnai atsieteis už pirmesnį ir aš džiaugiuosi, kad kartu su Marė—nenustojau savo seniausio ir geriausio draugo.“ Toliau jisai kalba apie būdus, kuriais galės išgelbėti Marksa iš jo tuojautinių ekonominių nepalaimų.

Marksas atsako tuo pačiu tonu. „Dabar, be tolesnių formalumų, galiu tau pasakyti, kad nežiūrint viso dirgsnių (nervų) įtempimo, kurį per kelias savaites gyvenau, niekas taip labai manęs neslėgė, kaip mūsų draugiškų ryšių nutrūkimo baimė. Aš nuolatos savo žmonai kartojau, kad visa ši nelėmta padėtis buvo kaip niekas man, lyginant su tuo faktu, jog šie buržujiniai rūpesniai ir iš jų plaukiantis susijudinimas, galėjo mane priversti prie to, kad vietoj suraminti tave tokiam aštriam momente—varginau tave savo asmeniniais nesmagumais.“

1864 metų gale, Engelsas apsišvedė su Elze, Marės Burns'utės sesere. Juodu labai laimingai gyveno iki jos mirčiai, 1878 metų. Engelso žmona buvo labai protinga moteris, kurios idealai buvo tie patys, ką ir jos vyro. Ji buvo karšta fenijų*) judėjimo

VERTEJO PRIERASAS:

(*) Fenijų Brolija, tai vardas naujagradyninės Amerikos airių slaptos revoliucinės organizacijos. Ją įkūrė 1858 metais Airijos revoliucionierius Jonas O'Mahony (gyvenęs 1816-1877 m.). Brolijos vardas, tai suanglintas airių kalbos žodis „fiann“, reiškiantis legendinią Airijos kovotojų grupę, kurios vadu buvo Fina MacCumail.

Pro nepavykusiam 1848 metų airių sukilimui prieš Britanijos despotizmą, sukilimo vadai, kuriems buvo lemta išsprukti nuo Britanijos kartuvų, nesidinosi užsienin. Vyriausiu sukilimo vadu buvo William'as S. O'Brien'as. O'Mahony irgi dalyvavo sukilime, todėl ir jam prisiejo bėgti Amerikon. Jisai ilon sutvėrė Fenijų Broliją, kurios nariai prisiekė „ištikimyti Airijos Respublikai, viršios nariai prisiekė „ištikimyti Airijos Respublikai, viršios nariai prisiekė bėgti prisirengę turtaliai jau įsteigtai.“ Jie taipgi prisiekė būti prisirengę bėgti valandą stoti į ginkluotą kovą su Britanijos despotizmu.

O'Mahony'o ir kitų Airijos vadų, kaip Stephens'o, gyvenusio Paryžiu, tikslas buvo tolesni: suorganizuoti visame pasaulyje galingą airių Lygą ir ją prieš-pastatyti Britanijos valdžiai Airijoje. Forma kalbamosios organizacijos buvo panaši į Francijos jakubiečių organizaciją. Fenijų judėjimas greitai išplitė, jie įkūrė savo skyzius Australijoje, Pietų Amerikoje, Kanadoje ir Jungtiskyziaus Australijoje, Pietų Amerikoje. Jų skyriai buvo ir di-nėse šiuose Amerikos centruose, k. t., Londone, Mančesteris, Glasgove, etc. Katalikų bažnyčia smarkiai priešinosi tam judėjimui, kaip ir kiekvienam progresyviam judėjimui. Po 1863 metų Chicagos Konvencijos, fenijų judėji-

rėnėja iki paskutinių savo gyvenimo dienų. Vaikų juodu neturėjo, bet Engelso žmonos seseryčia (niece), Marė Elena, praminta Pumps'a,—gyveno su jais. Juodu ją užlaidė ir mokė, kaip savo tikrą dukterį.

GALAS „SALDZIAJAI VAIZBAI“

1868 metų gale, mes matome Engelsą besirūpinantį užbaigimu savo reikalų medvilnės biznyje. Koks tobulas pramonininkas buvo Engelsas mes matome iš to, jog jo dalininkas, Ermen'as, sutiko jam duoti didelę pinigų sumą, kad tik jisai (Engelsas) neatidarytų savo locono biznio toj pačioj pramonės šakoj (ko, žinoma, Engelsas ir taip nebūtų daręs, kaip jau mes augščiau matėme).

Vienok, Engelsui pirmiausiai rūpėjo, kad jisai galėtų tinkamai paremti Marksa. Kadangi suma, kurią jam pasiūlė Ermen'as, buvo pakankamai didelė ir iš kurios buvo galima skirti Markso reikalams reguliariai po 350 svarų sterlingų kas metai, be netikėtų incidentalių išlaidų, k. t., del daktarų ir tt.—jisai prašo Markso pranešti jam, kiek iš tikrųjų jisai turi skolų. Jisai taipgi klausia Marksa, ar jisai galėtų su savo šeimyna išgyventi su 350 svarų sterlingų (ir nepaprastų išlaidų padengimu) per metus, jeigu Engelsas iš anksto išmokėtų jo dabartines skolas; ar jisai galėtų apsieiti be tolesnių paskolų. Tokia suma Engelsas sakosi galėtų duoti Marksiui kas metai, per kokius penkis ar šešis metus. Nuo šio atsako, sako Engelsas, prigulėsias jo (Engelso) susitaikymas su Ermen'u. Kas bus po penkių ar šešių metų, Engelsas nežino. Jisai net ir tada galėtų Marksiui laiduoti nemaziau 150 svarų sterlingų metam. Be to, jisai tikisi, kad per tą laiką gali įvykti kas nors nepermatomo ir gal jisai išgelbėtų Marksiui duoti dar didesnę pinigų sumą; o gal Markso literatiniai kūriniai galės tiek prigelbėti. Jeigu 350 svarų sterlingų Marksiui neužtektų, tai jisai privalo kuogreičiausiai Engelsui pranešti, kokios sumos metam reiktų. Ne dyvai, todėl, kad Marksas savo atsake rašo, jog jisai yra „visiškai apsvaigęs“ Engelso gerumu!

Galiau, 1869 metų liepos 1-mą dieną Engelsas rašo: „Ura! Šiandien užbaigiau reikalus su 'saldžiąja vaizba' ir esu laisvas žmogus... Gottfried'as (Ermen'as) pasidavė visame kame. Tussė (Markso jauniausia dukte Eleonora, kuri buvo nuvažiavus kelioni savaitėm į Engelsus) ir aš paminėjome pirmą mano laisvą dieną ilgą pasivaikščiojimą šį rytą po laukus. Be to, mano akis (tūlą laiką jam skaudėjo akis) žymiai taisosi ir dar kiek pagydzius—neužilgo visiškai pasveiks.“

„Suvedimas finansinių balansų ir užbaigimas reikalų su advokatais, dar mane laikys surišęs per kelias sekamas savaites, bet tai jau nebus toks baisus laiko eikvojimas, kaip pirma...“

I šį laišką Marksas atsako: „Sveikinu tave su pasiluosavimu iš Egipto nelaisvės! Šio įvykio garbei, aš išgėriau stiklą net perdaug, bet vėlai vakare, o ne, kaip prūsų žandarai, prieš švin-tant...“

(Taša bus)

mas pasidarė daug aktingesnis; jie atvirai pradėjo rengtis prie ginkluoto sukilimo: pirkė ginklus, lavino kariuomenę, etc. Jie buvo pasibrėžę užimti Kanadą, keršindami Britanijai už smaugimą Airijos. Jų karo sekretorium buvo T. W. Sweeney, buvęs Amerikos generalas. Karinės ekspedcijos vadu betgi buvo paskirtas Jonas O'Neill'as. Jisai sumobilizavo apie 800 vyrų ir 1866 metų birželio pirmą dieną—perėjo Niagara upę (ties New Yorko valstybe) ir paėmė tvirtumą Erie. Bet O'Neill'o kareiviniai nebuvo iki valiai pasiryžę kovotojai. Pamatė, kad karas, tai nėra linksma puota, pradėjo apieisti kovotojų eiles. Pasirėkęs jų eilese nesuspatingam, jie tapo kovoj neefektyvūs ir juos sumušė ties Ridgeway Kanados luosonorių batalionas. Gi birželio 3 d., likusioji jų ekspedcijos dalis pasidavė Amerikos karo laivui „Michigan'ui“. Amerikos prezidentas Johnson'as pasakė, būk jisai laikysis neutralumo, tuomi žinoma, jisai užgrynė fenijam organizuotis Amerikos ribose. Sukilimas tuomi ir pasibaigė. Amerikos valdžia nelaisvius paleido, o paimtus ginklus ir vėl sugrąžino fenijų organizacijai.

1867 metų gruodžio mėn. O'Neill'as tapo Fenijų Brolijos prezidentu. Sekamas gi metais įvyko didžiulė fenijų konvencija Philadelphijoje. Ten dalyvavo 400 delegatų, o 6,000 fenijų armijos kareivių parodavo Philadelphijos gatvėmis; jie buvo uniformose ir pilnai ginkluoti. Kalbamoj konvencijoj tapo nutarta rengtis prie kito sukilimo, kurio objektivas ir vėl buvo užėmimas tos pačios Kanados. De Caronas, kuris buvo mokamas Britanijos valdžios šnipas, pasistatęs specialiai į fenijų eiles, ir tuomi patim kartu tarnavo fenijų judėjimui, kaip generalis inspektorius Airių Respublikonų Armijos, tvirtina, kad jisai išdalinęs tikimieim žmonėm apie penkiolika tūkstančių šautuvų ir revolverių ir apie tris milijonus šovinių. Rengiamasai sukilimas įvyko 1870 metų balandžio mėn. Fenijai, O'Neillui vadovaujant, perėjo Kanados sieną ties Franklin'u, v. t., bet nepavykus kovai su Kanados luosonorių būriais—jie išsikiskė. O'Neillą areštavo Amerikos valdžia, pilydama prezidento Grant'o įsakymą.

Tuo pačiu laiku, Airijoje kalbamojo judėjimo šalininkai leido gana revoliucinį žurnalą, „Airių Žmonės“. Nuolatos buvo ruošiamas ginkluoti susirėmimai, bet jie nepavyko išplėtoti ir platu sukilimą; Britanijos valdžia sužinodavo apie rengiamus sukilimus per savo šnipus-provokatorius, dirbusius toj organizacijoj, ir ruošiamą sukilimų visuomet laukė prisirengus. 1867 m. Mančesteryje tapo areštuotas vyriausias Airių Respublikos organizatorius, pulkininkas T. J. Kelly. Bandant jį paluosuoti, tapo užmuštas policijos seržantas, už ką tapo pakarti keli fenijų vadai.

Po nevykusių nuolatinių sukilimų, fenijų judėjimas pradėjo apsnūsti, o aktingesniais jo liekanas susiurbė Airių Respublikonų Brolija. Fenijai taipgi dalyvavo Agrarų Revoliuciniam Sukilime, kurį surengė Žemės Lyga.

PORTAGE, PA.

ATSISAUKIMAS

Kovo 5 d. įvyko specialis susirinkimas, kuriamė dalyvavo SLRKA. 86 kuopa, SLA. 48 kuopa ir Lietuvių Tautos Draugystė. Siame susirinkime tapo išrinktas komitetas iš 7 asmenų ir nutarė atsišaukti per laikraščius į visas draugystes, klubius ir pavienius narius, kad paaukotų iš draugijų išdo arba parinktų aukų del streikuojančių angliakasių lietuvių Portage, Pa.

Mieli broiiai lietuviai, sunkus ir skurdus mūsų gyvenimas. Kai kurios šeimynos badauja ir šaltį kenčia. Tai ne juokai. Juk jau metai laiko, kaip mes streikuojame, o kokią iš unijos gauname pašalpą? Po tris dolerius į savaitę del kiekvienos šeimynos. Tai kaip galima pragyventi tiek gaunant?

Gerbiamas mūsų SLRKA. ir gerbiamas SLA. turtingi finansistai. Ir mes, nariai atsišaukiame prašydami pašalpos ir tikimės gauti bile kokią pašalpą, nes kitų tautų tokie susivienijimai jau susėpė savo streikuojančius narius.

Aukus prašome siųsti ant išdininko vardo: Juozas Tolušas, (antraštas) V. Savukas, 1103 Main St., Portage, Pa.

Komitetas:
Juozas Lukaravičius, prez.
Juozas Tolušas, lzd.
Vincas Savukas, rašt.
Jurgis Simonaitis,
Antanas Norkus,
Wm. Dilginis,
Juozapas Savukas.

NUO RED.—Labai gerai, kad rūpinamasi streikierių padėčia, nes streikuojančių darbininkų padėtis labai sunki. Tik reiktų rūpintis ne vien lietuvių darbininkų padėtimi, bet visų darbininkų. Lietuviai darbininkai, nepaisant jų įsitikinimų, turi rūpintis visų streikuojančių darbininkų padėtimi, nes čia visų bendras darbas, visų bendra kova.

CARNEGIE, PA.

Vasario 24 d. atsiuvo prakalbos, kurias surengė A.L.D. L.D. 156 kuopa. Kalbėjo drg. P. V. Žalpis iš Chicago, Ill. Prakalbos tema buvo: Kaip atsiranda bedarbė ir kas ją pašalins. Drg. Žalpis pasakė gerą prakalbą, kuri publikai labai patiko.

Darbai

Plieno dirbtuvėse dirba mažai ir taip pat angliakasių kasyklos dirba nepilną laiką. Kasyklų didžiuma yra neunijinės, dirba su streiklaužiais. Dar yra angliakasių, kurie streikuoja ir iš tos priežasties darbininkų yra labai daug be darbo, todėl nepatartina iš kitur čia važiuoti darbo jėškoti.

Virbališkis.

BRADDOCK, PA.

Dabar mūsų draugijų bei kuopų susirinkimuose nuolatos iškeliama klausimai, būtent, bedarbė, angliakasių streikas ir kova prieš fašizmą. Ir reikia pasakyti, kad visuomet šitie klausimai paremiami pini-giniais pagal išgalę. Bet vienas iš svarbiausių klausimų, kuris dar nuo karo laiku užsilikęs stovi priešais plieno vergus, kaip kokia šmėkla, tai reakcija. Su pagalbe reakcijos darbdaviai ir Romos trusto agentai visuomet puola radikalius darbininkus. Pavyzdžiui, suareštavimas ir paskyrimas deportuoti drauga Zal-doka, kuomet jis dar nebuvo pradėjęs kalbėti. Cia jau aiškiai kiekvienas gali suprasti, kad tai buvo darbas fašistų, kurie įskundė jį. Kapitalistiniai valdžiai užteko įskundimo, nes skundėjais buvo atbulkalineriai.

APLA. 14 kuopos įvyko susirinkimas 4 d. kovo, kuriame buvo svarstyta ir Zal-doko klausimas. Apsvarčius šį klausimą, prieita prie išvedimo, kad Zal-dokas niekuo nepraskaito prieš Jungtinių Valstijų valdžią ir tik todėl nu-

skirtas deportavimui, kad jis ne piliėtis, bet vėda griežtą kovą prieš fašizmą, su kuo sutinka ir APLA. 14 kuopa, todėl ji iš savo išdo paskyrė penkius dolerius bylos vedimui, kad išgelbėjus drg. Zal-doką nuo deportavimo. Taipgi išrinko du narius, kurie parinks aukų vedimui tos bylos.

Vietos visos progresyvės draugijos turėtų darbuotis, kad prašalins dar nuo karo laiku užsilikusią reakciją. Labai būtų gerai, kad ir kitos draugijos pasesėtų mūsų kuopos pėdomis ir iš savo išdų paskirtų kiek nors bylos vedimui ir kovai prieš fašizmą.

Viską Patyręs.

PERŠOVĖ SAVO VYRĄ

WASHINGTON. — William C. Gloth, Virginia pavieto advokatas, tapo peršautas savo atsisakyrios pačios. Randasi kritiškoj padėtyje. Jo buvusi pačiukė sulaukta po \$10,000 kauceja.

A.L.D.L.D. ŽINIOS

A.L.D.L.D. XIII APSKRICIO 9-TOS KONFERENCIJOS PROTOKOLAS

Konferencija įvyko sausio 26 d., Blaha Hall, Collinsville, Ill. Konferencija atidarė organizatorė M. Esčkienė (?-Red.) 11 v. rtye. Į mandatų komisiją paskyrė drg. Bulotą ir J. J. Daujotą.

Mandatų komisija pranešė, kad sekantios kuopos prisuntė delegatus: 160 kp. Bendl, Ill.—Jurgis Guzevich ir M. Bartkus; 53 kp. St. Louis, Mo.—Jos. Baltrušaitis; 7 kp. Springfield, Ill.—Jurgis Bulota ir Ant. Šimkus; 26 kp. Collinsville, Ill.—(A. Masulius nepriuvo) Antanas Gudauskas, A. Dockus ir Jos. Cebanaukas; 49 kp. E. St. Louis, Ill.—J. J. Daujotas. Viso 9 delegatų nuo 5 kuopų, kurie atstovavo 119 narių.

Konferencijos pirmininku išrinkta M. Esčkienė, pagalbininku A. Šimkus, sekretore N. Tumalteinė. Dėnotvarkis buvo patiekias ir priimtas viembalsiai. Pildančiam komitetui suteikta sprendžiamasis balsas. Prie mandatų komisijos buvo išrinktas A. Šimkus dele peržiūrėjimo fin. knygu. Skaitytas atstuntos konferencijos protokolas ir priimtas.

Valdybos Raportai

Organizatorė M. Esčkienė, sekretorė N. Tumalteinė, išdininko A. Gudausko ir knygnius J. J. Daujoto raportai priimti viembalsiai.

Delegatų Raportai

160 kp., Bendl, Ill., raportavo, kad buvo pora prakalbų parengę, dvi vakarienes naudai streikuojančių mai-nierių, kurios davė pelno apie \$100. Aukoj \$10.00 Colorado mainieriam. Delegatas raportavo, kad blankų negauna iš Centro del narių mokescių.

58 kp., St. Louis, Mo., raportavo, kad veikimas apmiręs ir delegatų pasižadėjo pasidarbuoti, atgavinti veikimą.

7 kp., Springfield, Ill., delegatas raportavo, kad pora prakalbų parengta ir suorganizuota dvi grupės jaunuliu „Ateities Ziedo Draugijė“ ir didesniu—vardu Lyros draugijė.

26 kp., Collinsville, Ill., veikimas silpnas, bet delegatų pasižadėjo veikti ir raginti kuopa ateietyje.

49 kp. E. St. Louis, Ill., veikimas taipgi silpnas.

Maršruto Klausimas

Drg. Žalpio maršrutas davė įeigų \$22.90; išlaidos \$15.04; liko \$7.86.

Drg. Žalpio nedateklūs už sugaištą laiką iš Apsk. \$7.00; viso pareikalavo \$14.86.

Pakeltas kalbėtojų pragyvenimo klausimas. Nutarta palikti kuopoms spręsti. Nutarta, kad ateietyje pild. komitetas rūpintasi priimti kuopas apskr., kurios yra pasitraukę arba dar nepriklausos.

Nutarta, kad suteikti pilna galia Pild. Tarybai rengti prakalbų maršrutą prie pirmos progos, be apskrieto tarimo.

Įnešimai

Nutarta rengti Apskrieto naudai pliklę bendromis apskomis trijų kuopų—St. Louis, Mo.; E. St. Louis, Ill., ir Collinsville, Ill.

Nutarta, kad delegatų parvažiavę ragintų kuopas rengti priešfašistinį judėjimą, rengti prakalbas ir masinius susirinkimus.

Nutarta, kad delegatų ragintų savo kuopas išrinkti komitetus rinkti aukus ir drabužius budajantiems streikieriams ir pasiųsti į fondo įstaigas.

Delegatų siuntimas į visuotiną suvažiavimą. Septynišais balsais prieš penkius nutarta pasiusti pasveikinti suvažiavimui.

Nutarta, kad sekantis suvažiavimas A.L.D.L.D. Centro įvyktų Chicaguje.

Pild. Kom. išrinktas žiems metams Organizatorius—J. Bulota, 1816 So. 13th St., Springfield, Ill. Sekretorė—M. Esčkienė, 1426 So. 11th St., Springfield, Ill. Išdininkas—A. Gudauskas, 2332 Peoria Rd., Springfield, Ill. Knygnius J. J. Daujotas, 1377 N. 25th St., E. St. Louis, Ill.

Sekantis suvažiavimas įvyks Bendl, Ill. sausio mėnesį, 1929 m. Knygu peržiūrėjimo komisija pareiškė, kad izde randasi \$14.07.

Suvažiavimas uždarystas 3.30 val. po pietų.

Sekretorė Tumalteinė. Pirmininkė M. Esčkienė.

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKU ĮSTAIGA. Čalės del Balių, Koncertų, Bėskietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t. t. Pulkus stėčius su naujaisiais įtaisy-mais. Keturius bolių alomys. KAINOS PRIEINAMOS. 349-959 Willoughby Av. Tel. 8842 Staxx.

Tel. Juniper 7878.

PRANEŠIMAS VISUOMENEI

Kas su Angeli Bieliauska bizni darysit, tai niekados nesigraudinsit. Aš parengiu su naujaisius mados parengtinus duodu viską, kas tik reikalinga del šermeny. Per mane gali pasiladot tik už \$150.00—pilon šermeny.

ANGELL BIELIAUSKAS

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

Laisnuotas Graborius Ateikite ir persitinkite, tai tada pamatysite ir kitems pa-ankysite. Manau, kad būsitė užgandinti.

ANGELL BIELIAUSKAS 61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y.

JONAS SEKYS 177 Park St., Hartford, Conn.

61-52 Grand Avenue MASPETH, N. Y

LAISVOJI SAKYKLA

MONTELLO, MASS.

Neteisybės

Spalių 12 d. 1927 m., "Keleivio" No. 41 korespondentas Montellietis prirašė visokių nesąmonių vardu "Peštynės bolševikų tarpe." Mums yra žinomas Montellietis, kaip geras šmeižikas ir buvęs socialistas. Mūsų sandariečių metodistai jam dabar suteikė varpininko vietą savo bažnyčioje. Kadangi jo korespondencijoje buvo keli dalykai į krūvą sumaišyti, kaip jovalas, tai duodame atsakymus atskirai į dalykus, kurie yra svarbesni. Atsakymas senai turėjo tilpti laikraštyje del vietos visuomenės aiškumo, bet čia Lincoln Klubo komisija, kuri buvo išrinkta iširti dalykus, vilko savo darbą per kelis mėnesius.

Korespondentas Montellietis rašo, kad Lincoln Klubas rugėjo 21 d. (1927) buvo parengęs šokius L.T.N. Parke. Komisijoje buvo S. Kriauciūnas, T. Bartkus ir H. Zaliukas. Neteisybė, Komisijoj buvo S. Kriauciūnas, K. Valavičius ir J. Kiaunė.

Surengimo komisija tik prašė T. Bartkų išimti leidimą (laisnis) šokiams, o H. Zaliuką, kad suorganizuotų muzikantus, kad ir pats galėtų dalyvauti.

Toliau jis rašo, kad peštynės prasidėjo, kuomet atvyko dvi orkestros. Viena S. K. Kriauciūno pasamdyta, o kita T. Bartkaus pasamdyta, kuri visuomet gražina L. T. N. Parke. Reikia čia pažymėti, kad viena ir antra orkestros gražino ir gražina L. T. N. Parke, kas tik jas pasamdo. Kas iink muzikantų, buvo dalykas taip: buvo prašyta, kad Zaliukas suorganizuotų orkestrą, taip jis ir padarė. Bet, orkestra neėmė Zaliuką lyderiu, nes jis nemoka iš notų gražyti. Zaliukas, perpykęs, atėjo pas šokių surengimo gspadorių S. K. Kriauciūną ir pasakė: "Negaliu suorganizuoti orkestrą, ką nori, tą ir daryk." Gspadorius paėmė tą pačią orkestrą, Zaliuko suorganizuotą. Kad neleidus tai orkestrai gražyti, Zaliukas su Bartkum susitarė ir pasamdė kitą orkestrą.

Kada atėjo laikas pradėti gražyti, gspadorius prašė geruoju, kad užleistų ju orkestrai gražyti, nes Zaliuko ir Bartkaus orkestra jau buvo užėmus vietą. Bet jie to nepaklausė, girdi, kas mums motėkė.—Kas samdė,—buvo atsakyta. Kadangi jų orkestra buvo gerai girta, o šokių policinamas V. Zarauskas atėjo ne uniformoj ir ėjo gandai, kad bus muštinės, tai buvo pašaukta policija padaryti tvarką, nes kito išėjimo nebuvo.

Pralaimėję Zaliukas, Bartkus ir jų orkestra, pradėjo agituoti publiką, kad neitų šokti.

Kada likusį pelną 18 dol. nuo šokių T. Bartkus atnešė į Saryšio Pild. Kom. posėdį ir atidavė tuos pinigus, Saryšio Pild. Kom. apkalbėjęs ir nubalsavo, kad reikia paimti kiek randasi pinigų iš izdo ir pridėti tuos 18 dol., atmokėti paskolą, kuri buvo apie šimtas dolerių. Saryšis buvo paskolinęs paskolą nuo A. Venslauskos vietos visuomenės reikalams.

Paskolos atmokėjimo klausimas buvo pakeltas ir Saryšio metinėje konferencijoje, kuri atsibuvo gruodžio mėnesyje, 1927 m. Draugijų delegatai apkalbėję ir balsavimu užtvirtino, kad Saryšio Pild. Kom. gerai padarė, kad atmokėjo vietinę paskolą, kuri buvo reikalinga senai atmokėti. Taipgi delegatai davė vėjos tiems draugams, kurie priešinosi ir darė visokių intrigų išmokėjimui paskolos, o tas jų veiksmas užkėnė daug vietos elgimui.

Saryšio Pild. Kom. buvęs pirmin. S. K. Kriauciūnas. Rašt. A. Čerkasas.

Ker-chool

Nusičiaudėjimas yra pasarga

Stabdyk tą kaltį laikui! HILL'S Cascara Bromide-Quinine tą atliks. Sustabdo tą kaltį vieną dieną, nes jame yra keturi reikalingi daiktai kruvoje — sustabdo kaltį, sulauko karštį, paliosuoja vidurius, atgavina kūną. Būkite tikri, kad gausite HILL'S.

Raudona Dėžė 30c Visur

ti. Girdi, du jaunį svetimtaučiai gražina, negalima šokti. Kada Zaliukas, Gečius, Jurkevičius ir kiti pasiima su savim tuos pačius svetimtaučius pagražyti, publika gali šokti. Tiesa, jie kljubui nuostolių padarė, bet ne Kriauciūnui. Po tam jie patys nuėjo į Juodeikio ir kunigo parengimą valgyti frankfurčių ir black coffee gerti. Pas tą patį Juodeikį, kuris savo įskundimais nekaltų žmonių ir teismais su draugijomis padarė daug bėdies visuomenei. Ištikro, gėda yra taip elgtis, draugai.

Toliau jis irgi rašo, kad Kriauciūnas gavo du pasekėjus—Venslauską ir Simutį. Neteisia. Venslauskas ir Simutis neturėjo nieko bendro su parengimu.

Toliau tas šmeižikas rašo, kad Lincoln Klubas turėjo surengęs pikniką ir šokius liepos 4 d. (1927). Ir štai komisija kokį raportą išdavė rugsėjo 26 d. (1927) Lincoln Klubo susirinkime: Liepos 4 d. piknikas ir šokiai davė įplaukų \$300; išmokėta \$292; pelnas 8 dol. Tas yra melas. Įplaukų buvo \$254.85; išmokėta \$196.55; pelno liko \$58.30. Komisijos raportas liko priimtas susirinkime. Komisija ta pati buvo—S. K. Kriauciūnas, K. Valavičius ir J. Kiaunė; gspadorium buvo Kriauciūnas. Čia aiškiai raportas parodo, kad jokios žulikystės nebuvo, kaip jis rašo—bolševikų žulikystė.

Taipgi toliau rašo, kad Kriauciūnas pasamdęs tą orkestrą, kurioj ir jo sūnus gražina. Kodel jis negražino tame parengime? Todėl, kad jis tada nepriklausė prie tos orkestros. Tas neteisybė. Tas varpininkas rašo, kad Kriauciūno sūnus priklausė prie kleikalų. Čia irgi neteisybė. Kriauciūno sūnus nei prie jokios religijos sektos nepriklausė.

Surengimo komisija: S. K. Kriauciūnas, 125 Sawtell Ave. K. Valavičia, 143 Ames St. J. Kiaunis.

Saryšio Reikale

Toje pačioje korespondencijoje Montellietis rašo: "Birželio mėnesį, kuomet bolševikai varde numarinto Saryšio buvo surengę šokius politiškių kalinių fondui, Kriauciūnas buvo rengimo gspadorium ir pelno liko nuo šokių 18 dol. Sekantis susirinkimas įgaliojo K., kad tą sumą pasiųstų į centrą ('Laisvės' štabui), bet K. tuos pinigus atidavė Venslauskui, atmokėdamas savo privatinę paskolą. K. tą paskolą buvo įsigijęs, kuomet buvo areštuotas už betvarkę L. P. D. susirinkime."

Neteisybė. Kas čia parašyta, žodis į žodį melas. Ne Kriauciūnas buvo šokių surengimo gspadorium, bet visai kita komisija surengė. Surengimo komisijoj buvo K. Beniuolis, V. Gelusevičius, T. Bartkus, K. Laima ir F. Čerška.

Kada likusį pelną 18 dol. nuo šokių T. Bartkus atnešė į Saryšio Pild. Kom. posėdį ir atidavė tuos pinigus, Saryšio Pild. Kom. apkalbėjęs ir nubalsavo, kad reikia paimti kiek randasi pinigų iš izdo ir pridėti tuos 18 dol., atmokėti paskolą, kuri buvo apie šimtas dolerių. Saryšis buvo paskolinęs paskolą nuo A. Venslauskos vietos visuomenės reikalams.

Paskolos atmokėjimo klausimas buvo pakeltas ir Saryšio metinėje konferencijoje, kuri atsibuvo gruodžio mėnesyje, 1927 m. Draugijų delegatai apkalbėję ir balsavimu užtvirtino, kad Saryšio Pild. Kom. gerai padarė, kad atmokėjo vietinę paskolą, kuri buvo reikalinga senai atmokėti. Taipgi delegatai davė vėjos tiems draugams, kurie priešinosi ir darė visokių intrigų išmokėjimui paskolos, o tas jų veiksmas užkėnė daug vietos elgimui.

Saryšio Pild. Kom. buvęs pirmin. S. K. Kriauciūnas. Rašt. A. Čerkasas.

McADOO, PA.

Kovo 4 d. įvyko ALDDL. 120 kuopos mėnesinis susirinkimas J. Mickūno svetainėje. Šis susirinkimas buvo skaitlingas nariais. Labai smagu, kad draugai skaitlingai lankosi į susirinkimus ir pageidaujama, kad jie ir ateityje lankytųsi.

Reikia priminti, kad jau apie trys metai, kaip mūsų kv. gyvuoja. Ji tapo sutvarta per drg. Prūseikos prakalbas. Bet per pastarųjų porą metų mažai ką nuveikė del darbininkų labo. Bet dabar jau sukrutom veikti smarkiai. Kaip minėjau seniau, pereiname susirinkime nutarėme surengti balių ant 28 d. balandžio. Bus ir pamarginimų, nes užkviesta choras iš Shenandoah, bus ir orkestra iš Shenandoah. Taigi bus ir programa.

Į mūsų kuopą per pereiną mėnesį net devyni nariai įsirašė ir visi senieji užsimokėjo už šiuos metus. Taip ir turi būti. Nereikia skūstis, kad mes nieko negalime nuveikti, nes jeigu tik bus noras, tai galėsime nuveikti. Dabar tik pasidabruokime, kad į rengimą balių kuo daugiausiai publikos sutraukus. Baliaus tikėtus labai gerai platina Staugaičiai, M. Paulavičienė ir J. Melnikienė.

Darbai anglių kasyklose eina labai silpnai. Dirba tik po tris ir keturias dienas į savaitę. Napatartina iš kitur važiuoti į čia darbo įieškoti. M. Kreipavičienė.

DETROIT, MICH.

SVARBUS PRANEŠIMAS

Nedėlioį, 22 d. balandžio, vietos priešfasistinis komitetas rengia puikų koncertą svetainėje kamps 24th St. ir Michigan Ave. Priešfasistinis komitetas deda visas pastangas, kad šį koncertą padarius kuo puikiausiu ir pasekmingiausiu. Bet jis sykiu kviečia ir visus darbininkus prisidėti prie šio taip svarbaus darbo. Žinote, kad kova prieš Lietuvos fašizmą yra vienas iš svarbiausių mūsų uždavinių ir todėl visi turime prisidėti prie tos kovos. Visi turime ne tik dalyvauti tame koncerte, bet ir dėti pastangas, kad jis būtų kuo pasekmingiausias.

Fašistai kasdien varo savo darbą pirmyn, kasdien vis naujas ir naujas aukas pagriebia į savo rankas, todėl ir mes turime darbuotis, turime aukoti pinigais, kad pagelbėjus tiems darbininkams, kurie jau pakliuvo į fašistų nagus. Niekas kitas tų nelaimingųjų likimu nesirūpina, kaip tik mes, susipratę darbininkai.

Priešfasist. Kom. Rašt. J. Barron.

VIETOS ŽINIOS

DAUG SNIEGO

Pėtnyčioj ir naktį į subatą prsnigo keturis colius storio sniego New Yorke ir Brooklyn. Viename New Yorke pa-

"RAUDONAS ARTOJAS"

Minske nuo pirmo gegužės, 1927 m., pradėjo eiti lietuvių kalba laikraštis

CKEKB Organas

"R. ARTOJAS" teiks plačią informaciją iš Sovietų Sąjungos gyvenimo, nušvies tarptautinę padėtį ir plačiai rašys apie tai, kas dedasi baltojoje Lietuvoj. Tik "R. ARTOJAS" rasit žinias iš Sovietų Sąjungos lietuvių kolonijų gyvenimo.

Kas nori smulkiai žinot apie Sovietų Sąjungos gyvenimą, la! iširašo

"Raudonajį Artoją"

Amerikoj "R." Artojas" kainuoja tik \$1.25 metams. Išrašant po keletą ekz., nuolaidas. "R. Artojas" eina kas dvi savaitės.

Antrašas: U.S.S.R., MINSK Sovietų Sąjunga, CKEKB. (b)

Kas nori apžvelgti visą pasaulį, tūstai iš Rusijos, tie galite užsiprenumeruoti per "Laisvę", 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y. Kaina \$1.25, persiuntimas veitu.

statyta 3,000 darbininkų valytui sniego. Tai daugiausia vienu pradėjimu šią žiemą prisnigta šioj apielinkej.

PLEŠIKAI NUDEJO POLICMANA

Hobokene, N. J., liko nušautas policmanas Lane, kuomet jis vedė į policijos stotį du vyruku, nužiūrėjęs, kad jiedu gali būt plėšikai. Jūdvių vardai—Robert Wilkins, spaustuvų darbininkas iš New Yorke, ir Wm. Foyt, kuris jau pirmiau sėdėjo ketverius metus kalėjime ir kelis kartus buvo teisiamas už apilėšimus. Wilkins kaltina, kad tai jo sėbras Foyt nušovęs policmaną.

Piktadariai buvo automobilyje, kuomet policmanas prieš pradėjo kamantinėt, kas jie tokie ir iš kur. Automobilis pasirodė vogtas.

SUBVIJŲ DARBININKŲ UNIJOS VADAS SU BOSAIS

H. H. Broach, vienas iš atžagareivių vadų Amalgamated Elektros Darbininkų Unijos, neįsileido į mitingą Ch. Houlihan, R. Lombardi'o ir kitų keturių pažangių unijos narių. Unijos vadai sakosi vėda kovą prieš Interborough subvijų ir eleveiterių kompaniją, reikalaudami sugrąžint

darban kelis desėtkus pavarytų darbininkų, kurie buvo iš darbo išmesti už pritarimą unijai. Bet kuomet unijos nariai pareikalauja paskelbt kompanijai streiką ir negaišint laiko, tai vadai tokius vėja iš svetainės ir guja laukan iš unijos. Vadinasi, ir vadai bėrnauja kompanijai, išvien su majoru Walkeriu.

J. VARNELIS
651 SENECA AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Jefferson 10090

SUGEDĖ DANTYS—SUIRUS SVEIKATA
Išgaminuojam dykai. Savo darbą garantuojam. Taisome ant išmokėsio.
DRS. H. & J. ZASULY
Chirurgai-Dentistai
257 So. 2nd St., Brooklyn, N. Y. (Kampus Havemeyer St.)
Antras ofisas: 188 Flatbush Ave. (Kampus 6th Ave.)

IR ATSARGUS IR SKUBUS KRIAUCIŲ DARBAS NEBUS SUNKUS, KADA VALGYSI SKANIAI IR MAISTINGA

"VARPO" Keptuvės DUONA

Varpas Bakery, 54 Maujer St., Brooklyn, N. Y.
A. M. BALCHUNAS, Savininkas Telephone Stagg 6538

YALE RESTAURANTAS

Gaminame įvairius angliškus ir lietuviškus valgius ne tik iš mėsos, bet ir iš daržovių.

Taipgi turime pranešti, kad dabar gaminame tikrus šaltūkus opanus. Daugelis žmonių skundiasi, kad restoranuose negauna kitokio tinkamo maisto apert mėsos. Mes užtikiname, kad pas mus išsitrinkite pagal savo skonį maistingų valgių ir be mėsos. Kviesiame stiebt ir persitiktinti.

VELICKA IR JANUSKA SAVININKAI
YALE RESTAURANT
540 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: Stagg 9685

Automobilių Mokykla

Praktiškos pamokos išardyt, sutaisyti ir sudėti visokių motorus, ir apie elektrą, važiavimą ant visokių kintų mašinių ir ant Fordo. Pilnas kursas Šoferio-Mechaniko, kurį vėda lietuvių ir anglių kalboj gerai žinomas ir per 16 metų prityręs instruktorius L. TIKNEVIČIUS. Mokykla atdara nuo 9 ryte iki 9 vak. Ned. nuo 11 r. iki 1 v.

NEW YORK AUTO SCHOOL
228—2nd Ave., cor. 14th St., N. Y.

Bell Phone: Poplar 7545

ADOLFAS F. STANKUS

GRABORIUS ir BALZAMUOTOJAS

1023 MT. VERNON ST., PHILADELPHIA, PA.

LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rūšių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium

Pavalgius čia malonu bėdti, padėknekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Syki atsilanke, persitiktirnsit.—Pabandykit!

Lorimer Restaurant
PETRAS MARCIUKAS Savininkas
417 Lorimer St. ("Laisvės" Name) Brooklyn, N. Y.

NAUJAUSIOS MADOS

RUSISKA PIRTIS TURKISKA

EXTRA! Laikė bedarbės pirties kaina nupiginta iki **50 Centu**

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Naujai perdirbta Rusiška-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausias rūšies maudynes su moderniakais pagerinimais ČIA ITAISYTA DIDELIS PLAUKIMŲ PRŪDAS SU SVIEŽIŲ ŠULINIŲ VANDENIŲ IR MAZESNIS PRŪDAS SU DRŪSKINIŲ VANDENIŲ

PIRTIS ATDARA DIENA IR NAKTĮ	Panedžilais nuo 12-os valandos dieną per visą naktį. Utarninkais nuo 12 val. dieną iki 12 val. nakties	MOTERŲ DIENOS: Panedžilais ir Utarninkais
------------------------------	--	---

Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vonijoms kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; kaip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu pataravimu.

29-31 Morrell Street, Tarp Cook ir Debevoise Sts. TIES BROADWAY IR FLUSHING AVE., BROOKLYN, N. Y. Telefonas Palaski 1090

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano pataravimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimi valandoje prašau šauktis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Bell..... Oregon 6136
Keystone..... Main 9669

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra žmogaus amžinas priešas.—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po placiai Ameriką pagarsėjusius

URBAN'S COLD POWDERS
(Miltelius nuo šalčio)

jokių šalčių nebijo. Už 25 centus už bakšą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

URBO LAX TABS
(25 centai už skrynute)

yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą.—vidurių užkietėjimą,—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. Lietuviškų, Bulgariškų, Homeopatiskų ir kt. vaistų tegalima gaut pas

F. URBONAS
151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.
Telephone, Greenpoint 1411

Sijsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:
FRANK A. URBAN'S PHARMACY
151 Metropolitan Avenue Brooklyn, N. Y.

ORDER BLANK:
Aš, žemiau pasirašęs, siūciū jums VIENA DOLERĮ, už kurį malonėsit man prisūsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su visais nurodymais, kaip vartoti.

Vardas.....
No..... St. ir Ave.....
Miestas..... State.....

CHRONISKOS LIGOS VYRŲ ir MOTERŲ

Dr. Zins vartoja naujausius ir pasekmingiausius, ypatingus ir specialius būdus gydymui šių ligų: Kraujo užsinuodijimo, Aštrių chroniškų ir savotiškų ligų, nuo Visuotinio chroniško silpnumo ir Skūros ligų, Egzymo, Skūros spuogavimų bei Išsiveržimų, nuo Chroniškų slogų ir skaudulių, Glauzdos padidėjimo, Reumatizmo, Krūtinės ir kvėpuojamos gerklės ir plaučių būdų, nuo Skūros, Zarnų, Inkstų, Pūslės, šlapimūšos ligų, taipgi ir įvairių kitų neveikiamų bei ligų, kaip paprastų, taip ir chroniškų, ir sėdynės ligų.

Mano Kaina Visada Yra Prieinama. Jums nieko nekaštūs pasitvirtinti pas Dr. Zinsą, apie pastikimą gydymą, tinkamas ir greitai pasiekimas. Aš galiu jums pagelbėti. Specialiai kraujo ištyrimai, šlapimo analizis, kraujo spaudimo ištyrimai ir X-spinduliai. 606 Jėrkimiai ir Ciopai.

Patarimai ir išegaminavimas uždėgy; ir viskas užlaikoma slaptėybė.

DR. ZINS Specialistas
25 metų patyrimo
110 E. 16th St., New York
Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.

Sioklomis diemonis nuo 9 val. iš ryto iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 9 val. iš ryto iki 4 val. po pietų.

VIETOS ŽINIOS

SUSIRINKIMAS IR PRAKALBOS TARPT. DARBININKŲ APSIGYNYMO 17 KUOPOS

Seredoje, kovo (March) 14 d., vakare, įvyks nepaprastas susirinkimas 17-tos, lietuvių, kuopos Tarptautinio Darbininkų Apšygnimo. Bus svarstoma pamatiniai organizacijos reikalai. Dar daugiau. Drg. A. Bimba pasakys prakalbą, aiškindamas: kodėl mums reikalinga priklausyti prie Tarptautinio Darbininkų Apšygnimo; kokia nauda darbininkams iš šios organizacijos laikės streikų, areštų bei užpūlimų; kas vertė organizuoti Tarpt. Darbininkų Apšygnimą; kaip veikiama tarptautiniai. Bus paliečiama ir daugelis kitų klausimų, iš kurių susirinkę klausyžins su Tarptautinio Darb. Apšygnimo darbiais ir tikslais.

Taipgi kviečiame atsilankyti ir pašalininius. O jau mūsų kuopos nariai, tai turi visi dalyvauti šiame svarbiame susirinkime.

Organizatorius.

NORI PASIGROBT SOVIETŲ AUKSĄ

Sovietai atsiuntė \$5,201,000 aukso vasario 20 d., kurį pavedė globot dviem New Yorko bankam: Equitable Trust Company ir Chase National Bank of New York. Sovietiniu aukso iš tų bankų būtų buvę perkama mašinos ir kitokie Sovietams reikalingi dirbiniai ir siunčiama į Sovietų Respubliką.

Bet prie minėtų bankų tuojais prisikabino Francijos atstovai, būk pusė to aukso priklauso Francūzų valdžiai, kuri skolindavo carui. Kimba ir Rumunijos atstovai; Rumunijai irgi prigulinti dalis, sąskaiton tu pinigų, kuriuos Rumunijai buvo pasidėjusi Maskvoj laike pasaulinio karo.

Kadangi Amerika nepripažįsta Sovietų valdžios, tai Sovietai ir Amerikos teismuose neturi jokių teisių. Todėl bylą apgynimui to aukso turės vesti tie du bankai, kurių globoj jis randasi.

Amerikos izdo ministeris Mellonas, vienas iš juodžiausių streiklauzių, storai pareiškė, kad Sovietai negausią nei sūlo galo nusipirkti Amerikoje.

Neprištaikydami tiesioginiai užpūt ir aplėst Sovietų šalį kitaip, tai imperialistiniai vanagai stengiasi pasigrobt bent sovietinės nuosavybės dalį, atsiduriančią kitose šalyse.

SŪNUS APIE SAVO TĖVO JURKEVIČIAUS ARSĖTAVIMĄ

Jurkevičiaus bylos pradžia buvo tokia: Atėjo tas isigėręs žmogus Jurgis pas Jurkevičių ir pradėjo priekabūti jieskot. Mano tėvas, Jurkevičius, pasakė: tu čia nesikabinėk, ir aš tau gert neduosiu. Tai jis sako: kad tu man neduosis gert, tai aš tau langus išdaužysiu. Tėvas atsakė: už langų daužymą aš tave areštuosiu. Tuomet Jurgis pribėgė prie pečiaus, pasiėmė lazda ir pradėjo daužyti langus. Tai mano tėvas pasikėmė geležį ir movė jam per pečius vieną sykį ir kita; tai jis, biskį apluptas, nubėgė sau ir atsikus sako: aš dar sugrįšiu. Tad mano tėvas, taipgi gavęs ampušt, neėjo ir atsigulė. Už kokių 3 ar 4 valandų minėtas neprasytas sveičias vėl atėjo ir sako: kur yra toks ir toks (čia jo keiksmo žodžių nekartosiu), ir tęsia: aš jį pasmaugsiu ir užmušiu; ir prašė, kad tėvo partneris duotų jam gert, o jau buvo girtas. Negaudamas gert, pradėjo tranxytis ir vėl priekabūti jieskot, vis grumdamas užmušt mano tėvą. Už kiek laiko mano tėvas nulipo nuo viršaus, pamiegojęs, ir pamatęs Jurgį norėjo jį išvaryt laukan, o tas neišė. Tad Jurgis rėžė įvui į šukį, ir juodu susimušė. Jurgis vėl pasiėmė pagali ir antrus, suėdėtus, langus iškolė. Tėvas

perpykęs pasigriebė geležį, ir vėl atsinaujino muštynės. Ir kai juodu susimušė, tai nieks nematė, ar tėvas dūrė ledine yla jam į soną, ar ne. Po kiek laiko atėjo detektyvai ir areštavę nuvežė į policijos stotį. Tai taip ten buvo. Jurgis patstatytas po \$1,000 "bėla," o tėvas po \$7,500, ir tėvas tuojaus gavo ir užsistatė bėla ir visai nebuvo už groty.

John Yurkevich.

LYROS CHORO DALYKAI

Balandžio (April) 15 d. Maspetho Lyros Choras stalytys scenoje didoką dramatišką trijų veiksmų veikalą "Buožės," Labor Lyceum svetainėje, Brooklyne. Prašome, kad tą dieną organizacijos bei draugijos nerengtų jokių savo parengimų.

Ateinantį nedėdienį, kovo (March) 18 d., Lyros Choras rengia draugišką balių National Svetainėje, Maspeth. Pradžia 3 val. po pietų; įžanga 50 centų. Siame baliuje bus leistina ir draugiškos vagystės. Dalyvaujantieji baliuje galės vogti svetainėje esamus, tam tyčia prirngtus, vaisius, valgius ir tulus kitus daiktus. Kurie pasiseks, bus giliukis; o kurie pakliūs lyričių policistams, atsidurs kalėjime ir turės šauktis savo draugų išpirkti. Apat tų vagiliškų apsiereikimų, bus koncertinė programa, kurią atliks patys lyričiai. Muzika bus Retikevičiaus.

Prašome Brooklyno ir apieilinkės publika atsilankyti ir paremt mūsų didžiulį chorą. Atsilankiusieji turės "gud taim." Nepamirškite!

Praeitą ketvirtadienį Lyros Choras turėjo pamokas, kur mokinosi naujų dainų; prie vienos dainos, "Ei, Pirmy," primaišyta ir rusiškų žodžių "Ei, uehnm." Šią dainą lyričiai linksmi mokinasi. Pamokų pertraukoj pasakė prakalbė drg. J. Adams iš Grand Rapids, Mich., apie chorų veikimą ir jų svarbą darbinikiškoj dailėj. Jo kalba choriečiams labai patiko.

S. P.

DAR TIK 20 METŲ, O TURI 3 PACIAS

20 metų amžiaus vyrukas, Robert C. Everett, krautuvij tarnautojas, New York, areštuotas už apsedimą jau trečios pačios, nors nebuvo teismiška persiskyręs su dviem pirmesniom savo "prisiegom."

SUDEGĖ BEDARBIO MOTE-RIS IR KŪDIKIS

Nuo gazonio pečiaus užsidėgė drabužiai Annai Raina, po num. 127 Pitt St., New York; sudėgė jina pati ir jos kūdikis, 6 mėnesių amžiaus. Vyras, Frank Raina, po ilgos bedarbės, tą dieną iš ryto gavo darbą, iš kurio sugrįžęs vakare sužinojo apie tą baisią nelaimę.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

"Laisvėje" num. 57-tame buvo paskelbta, kad drg. M. Mazeikienė aukavo T. D. A. bazarui saldinių už tris dolerius; turi būt, kad M. Mazeikienė iš Cliffsidės, N. J., paaukojo bazarui tuos saldinius. Jau sykį buvo ši klaida taisoma, bet per korektoriaus pražiūrėjimą liko nepataisyta, o dar pakartota. Atsiprašome drg. Mazelieneš.

NAVY YARD'O DARBININKŲ PROTESTO MITINGAS

Brooklyno Navy Yard'e 3000 darbininkų, dirbančių 27 įvairių darbus, atlikė protesto mitingą prieš vyriausybės ketinimą uždaryt tą darbavietę. Navy Yard'o oficijaliai darė viską, kad neišleist aikštėn žinioms apie mitingą, bet užgniaužt žinia jiems nepavyko.

TELEFONAS Į PARYŽIŲ

Jau galima per telefoną susikalbėt iš New Yorko su Paryžium. Bet minutė pasikalbėjimo lėšuoja \$48.

SPORTAS

SARKIS FIZISKAI APLAMAI LYGUS SU RISKU

Fziškai, galima sakyti, Sarkis yra lygus su Risku, taip kad priklausys nuo smarkumo ir gabumo, katras iš jųdviejų laimės pergale šiandien vakare, kumštynėse, Madison Square Gardene, New Yorke. Kaip Risko, taip ir Sarkis yra 25 metų amžiaus. Užbaigus savo prirengiamąsias mankštynes, abu dvėrė lygiai po 190 svarų.

Sarkis yra 6 pėdų augščio, o Risko 5 pėdų ir pusvienliktol colio; per krūtį Sarkis turi 40 colių ir ketvirtadalį; Risko—40 colių. Sarkio kaklo storis—16 colių, o Risko—16 ir pusė; Sarkio sieksnis 73 coliai, o Risko—72; Sarkio šlaunis—24 col. storio, o Risko—25 ir ketvirtadalis; per liemenį Sarkis turi 33 colius ir ketvirtadalį, o Risko—32 colius; abiejų blauzdos po 16 colių storio.

Risko, paskutinėmis dienomis besilavindamas New Yorke, parodė didelio drūtumo ir gabumo pakelt smūgius; Sarkis gi atrodė vikresnis. Abudu esą puikiame sveikatos stovyje.

Risko mažai tekalba apie tai, ką jis padarys; jis, taip sakant, yra "skromnas." Sarkis, kaip ir visuomet, yra pilnas pasitikėjimo ir gana daug šneka. Pirmiaus daugeliu nepatikdavo tas Sarkio "blofinimas"; bet dabar bokso sporto sekėjai pradeda su tuom apsiprast. Atsimena, kad Sarkis kelis metus tarnavo laivyne. Na, o kur jūs rasite jūrininką, kad nebūtų pasakorius ir pagyras? Būti jūrininku ir tuo pačiu kartu šnekučiu atrodo visai supranta-mas ir paprastas dalykas.

Sarkis įgyja daug savo patrioty Bostone. Į jo kumštynes su Risko šį vakarą iš Bostono atvažiuosią bent 500 žmonių.

Sprendžiant iš iki šiol parduotų tikiety, Madison Square Garden svetainė nebūsianti pilna užpildyta.

J. C. K.

GANSONAS NUGALĖJO LUDLOWĄ, O KOMARAS GARKAVIENKĄ

Gansono Laiškas

Gerbiamas Sporto Redaktoriai!

Norėčiau pranešt, kad Bostone man gerai einasi. Aš buvau suporuotas risti su žydu ristiku Abe Kaplanu. Bet kad mažne visi čia jį parita, tai man permaining partneris ir suporavo su Charles Hansonu, švedu, imtis 20 minučių. Sprendžiant iš laikraščių ir kalbų, tai mudvieju imtynės yra skaitomos, kaip vienos iš geriausių to vakaro imtynių, nors ir išsėjome lygiomis.

Juožas Komaras laimėjo prieš ukrainą Garkavienko. Ateinančią seređą Komaras risis su "Strangler" Ed. Lewisu delei pasaulio čempionato; ir aš linkiu geros kloties broliui Komarui, kad tą čempionatą laimėtų.

Praeitą seređos vakarą aš ritaus Wickfiel'de, Mass., už kokių 20 mylių nuo Bostono, su rusu Ivanu Ludlowu, kurį nugalėjau į 9 minutes.

Kitą seređą risiuos Bostone, o ketverge turėsiu imtynes Providence, R. I.

Su pagarba,

Jack Ganson.

PARENGIMAI IR SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Augėliausios Prieglaudės Lietuvių Amerikoje 22 kuopos mitingas įvyks utarninko vakare, 13 kovo (March), "Laisvės" svetainėje. Kurie esate išpildę aplikacijas ir dar nebuvo-

tas daktarą ant egzamino, tuojau tai atlikite ir atneškite blankas į kuopos mitingą. Kurie dar nesate išpildę blankų ir norite įstoti į šią draugiją, atleikite į susirinkimą, čia gausite blankus. Pradžia 8 val. vak.—A. Baltaitis. 60-62

PRANEŠIMAI IS KITUR

PHILADELPHIA, PA.
D. O. Bendro Veikimo Komiteto delegatams: Draugai delegatų, nepamirškite, kad Bendro Komiteto susirinkimas bus seredoj, 14 kovo, Liaudies Name, 521 York Ave. Pradžia 8 val. vakare. Visi atleikite laiku, yra svarbių reikalų. 60-61

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU apsedimui merginos nuo 18 iki 28 metų amžiaus. Kuri myli gražų ir ramų šeimynišką gyvenimą, malonės atsišaukti. Aš turiu pastovų darbą ir turta. Plačiau apie savę parašyti laiške.—R. V. T. Box 15, Grafton, Mass. 60-63

REIKALAVIMAI

REIKALINGA MERGINA arba našlė prie namų prižiūrėjimo, apie 45 ar 46 metų amžiaus, kad ir su dviem vaikais. Aš esu našlys, turiu vieną vaiką, esu 45 metų amžiaus. Meldžiu atsišaukti.—M. Kvietkauskas, 7 Laurel St., Greenfield, Mass. (60-61)

REIKALINGA mergina už patarnautoją ("veiterka") restorane. Darbo valandos nuo 10 iki 2 val. diena. Mokestis \$10 į savaitę. Nedėliainis nereikia dirbti.—K. Gailianas, 145 Thames St., Brooklyn, N. Y. 59-61

ISRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA kambarys su visais parankumais, arti Lorimer subway stoties. Taipgi yra gaminamas namie valgių. Kam reikalingas geras kambarys, kreivinkite po num. 35 Devoe St., Brooklyn, N. Y. 60-61

PARDAVIMAI

MEDUS! MEDUS!

Gerbiameji ir gerbiamosios! Turia už garbę pranešti, kad mes turime tikriausio tyro medaus. Kam jums valgyti koki malonų arisa si-rupą, kad veik už tą pačią kainą galima gauti tyro, skanaus medaus. Mes turime nuo ūkiu geriausio medaus. Daugybė žmonių valgo ir džiaugiasi. Džiaugitės ir jūs, kaip pabandykite.

Kas norit tyro medaus už žemą kainą, nepaisant kurį jūs gyvenate, tai kreivinkites pas mus. Ates siunčiame į visas dalis Amerikos, paštu arba ekspresu. Brooklyne ir apieilinkėj pristatome į namus.

P. LILEIKIS, 31 Grove St., Brooklyn, N. Y. Tel. Foxcroft 5819

PARSIDUODA kenzijų stovas, puikiai itaisytas, geras biznis. Gera proga labai pigiai pirkti, nes greit išvažiuoju į Europą.—Mrs. Betrice Pappus, 642 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. 56-61

PARSIDUODA lietuviška uželga, prie dideliu dirbtuviu, arti jūreiviu stoties. Biznis eina gerai. Gera proga pigiai pirkti. Pardavimo priežastis—nesveikata. Atsišaukit po No. 51 E. 21st St., Bayonne, N. J. (56-63)

ANT PARDAVIMO FARMOS — 216 akry žemė, 85 ariamos, 30 akry sodas, likusi miškas ir ganykla, 10 kambarių stuba su šiluma, visi geri budinkai, geros mašinos ir padarai, 3 arkliai, 40 karvių, \$300.00 gauna į dieną už pieną (vasarą gauna daugiau), gera žemė, netoli miesto ir gero marketo. Parsiduoda nebrangiai.

200 akry žemės, 100 akry ariamos žemės, geri budinkai, geros mašinos ir padarai, traktorius, mašina karvėms melžti, 5 arkliai, 60 karvių, už pieną gauna nuo \$50.00 iki \$60.00 į dieną. Parsiduoda nebrangiai.

Taipgi turime daug didelių ir mažų farmų—tabako, gyvulių ir paukščių farmų, arti miestų. Norintieji pirkti, atsišaukit pas mus.

WEST SIDE REALTY CO. Mat Svilpa 593 Park St., Hartford, Conn. (51-62)

PARSIDUODA RESTORANAS geroj vietoj, randa pigi, tik \$66.00 į mėnesį, dar 4 metams listas, 15 stalų, viskas gražiai itaisyta. Prie laivų stoties, daroma geras biznis. Atsišaukit po No. 495 West St., arti 12th St., New York, N. Y. Tel. Chelsea 9099. (60-67)

PARSIDUODA farma New Jersey valstijoje, 92 akrai žemės, 4 akrai miško, 12 kambarių namas, visi itaisyimai, didelė barnė, vežimams budinkas, 3 viatitinkai, garadzius, sodas, 20 gerų karvių, 6 veršiuikai, 3 arkliai, 500 vištų, visa naujausia mašinerija, traktorius, trokas. Žemė išdirbta ir derlinga, auginama daug visokių javų, kornų, ragių, šieno. Jeigu padaroma \$18.00 diena. Tik dvi mylios nuo miesto. Kaina \$14,000, įmokėti reikia pusė.

KITA FARMA—9 akrai žemės, 3 kambarių namas su sklepa, vanduo stuboje, 2 geri viatitinkai, gera barnė ir garadzius. Yra 500 vištų, ančių, žasų, karvė, visa reikalinga mašinerija, prie gero kelio, tik 2 1/2 mylios nuo didelio miesto. Kaina \$2,800, įmokėti \$1,400. Farma randausi New Jersey valstijoje, 45 mylios nuo New Yorko.

F. FILANOWSKY, 1031 St. Marks Pl., cor E. 8th St., Room 4, New York, N. Y. 60-65

JUBILEJINIS IŠPARDAVIMAS

Fornišų Pigiausia Kaina Pas
MACYS BROS. FURNITURE CO.

IŠ PRIEZASTIES PERSISKYRIMO SU PARTNERIU

Atsišauki į savo senus prietelius ir kostumerius ir būsiančius kostumerius, kad

PARDUODU TREČDALIU PIGIAU negu kur kitur

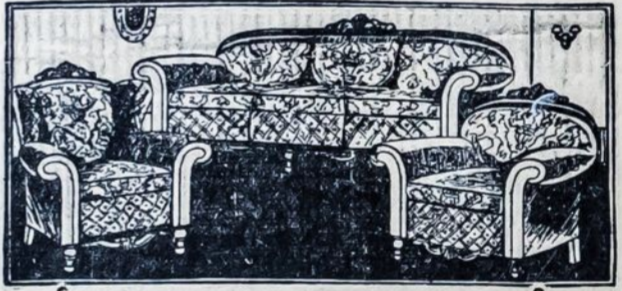
Čia telpa pora paveikslų iš šimto

Taipgi bus parduodama arti lengviausiu išmokesčiu

TIK DABAR PRISTATĖ IS DIRBTUVĖS NAUJAUSIOS MADOS FORNIŠIUS

Bus parduodama PIGIAUSIA KAINA viskas, kas tik reikalinga namuose

Living Room Suite, Bed Room Suite, Dining Room Suite, Kitchen Suite, Pečiai, Ice Box, Karpetai ir t.t.

Si įstaiga garantuoja už kiekvieną daiktą. Pristato į visus priemiesčius, kad ir toliausia

Valandos nuo 8 ryto iki 8 vakare.

MACYS BROS. FURNITURE CO.

198—200 GRAND STREET
tarpe Bedford ir Driggs Avenues
Brooklyn, N. Y.
Telephone: Greenpoint 2372

Tel. Stagg 9106
Dr. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
K- Spindulių Diagnosta
221 South 4th Street
(Priešais "Bridge Plaza")
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
10-12 prieš piet; 2-8 po piet.
Ketvergais ir subatomis iki 6
vaivandai. Penktadieniai ir sek-
madieniai tik sulgy sutarties.

Tel. Juniper 7646
RAP. KRUCHAS
FOTOGRAFAS
65-23 Grand Avenue
(Buvusi 98 Grand St.)
MASPETH, L. I.

FRANK'S BARBER SHOP
131 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
Šiomi pranešame
visiems savo pažista-
mams, kad aš atida-
riau barberne naujoj
vietoje. (Seniau buvo
416 Lorimer St.). Vie-
ta švari; visomet trys
barberiai. Visi pirmos
klasės.
Čia dirba vieniems pažistamas
POVILAS BALTRĖNAS. Kvie-
čiam senus ir naujus kostumerius
ateiti pas mus.
FRANK VALAITIS
131 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. Triangle 1450
LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS
Nufotografuoja
numaliova
visokius paveik-
lus įvairiomis
spalvomis. At-
naujina senus ir
kraivius ir su-
daro su ameriki-
niskais.
Darbą atlieku gerai ir pigiai
Kreivinkites šiuo adresu:
JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

NAUJIENA!
Jei norite skaniai pavalgyt
Amerikišką ar Europišką
Styliaus valgių už žemą
mokestį—eikite į—
Osvaldo Kyburio
LUNCH ROOMA
3139 FULTON STREET
(Kampus Norwood Avenue)
Brooklyn, N. Y.
Telefonas Applegate 9552

Phone: Jefferson 10396
A. J. MEYER
Lietuvis Aptiekorius
Kalba Lietuviškai ir Rusiškai
338 Knickerbocker Ave.
(Kampus DeKalb Avenue)
BROOKLYN, N. Y.
GASTRETONE
vaistas (Ilekarsta) nuo vidurių
nemalimo arba nevizikimo ir
nuo visų vidurių ir kepenų
(Jakny) nesveikimų. Padarytas
grynai iš augalų.
50 Centų už Bonką

J. LEVANDASKAS
Graborius
107 UNION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.
Telephone: Stagg 9758